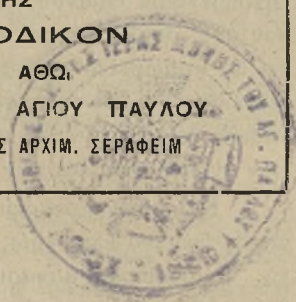

“ΑΓΙΟΣ ΠΑΥΛΟΣ,,
Ο ΞΗΡΟΠΟΤΑΜΙΤΗΣ
ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΤΗΣ ΕΝ ΑΓΙΩ ΟΡΕΙ ΑΘΩ,
ΙΕΡΑΣ ΚΟΙΝΟΒΙΑΚΗΣ ΜΟΝΗΣ ΑΓΙΟΥ ΠΑΥΛΟΥ,
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΤΟΥ ΚΑΘΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΑΥΤΗΣ ΑΡΧΙΜ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ

ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ
ΚΑΙ Η ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΤΟΥ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ

1ον

Μεταπολεμικῶς ἤρξατο νὰ συζητεῖται μετ' ἐπιτάσεως, τὸ θέμα τῆς πνευματικῆς ἀνασυγκροτήσεως τῆς ἰδιοτύπου Μοναστικῆς Πολιτείας μας, ὑπὸ τῶν ἐν Ἀγίῳ Ὄρει τὰ πρῶτα φερόντων, οἵτινες διαχειρίζονται τὰς τύχας τῆς ἱστορίας τοῦ Μοναχισμοῦ.

Ὑπὸ τὸν ἀνωτέρω ὄρον, ὡς ἐξηκριβώσαμεν, δὲν ἐπιδιώκεται ἡ εἰσοδογὴ νέων τινῶν στοιχείων εἰς τὴν παρ' ἡμῶν ἐπικρατοῦσαν «ὀρθόδοξον» ἀντίληψιν, περὶ τῆς οὐσίας καὶ ἀποστολῆς τοῦ Ἀγιορειτικοῦ Μοναχισμοῦ, ἀλλ' ἀνύψωσις τῆς πνευματικῆς στάθμης του.

Διὸ καὶ ἐν τῇ ἐν Καρυαῖς Βουλῇ τοῦ Ἱ. ἡμῶν Τόπου, ὑπεβλήθησαν ἀρμοδίως ἐκτενεῖς ἐκθέσεις καὶ ἀντηλλάγησαν σκέψεις καὶ ἰδέαι πολλαὶ καὶ σοβαραὶ, διὰ τὴν πρόληψιν ἑνὸς κινδύνου ἐρημώσεως, προοδευτικῶς διαγραφομένου εἰς τὸν ὀρίζοντα τῆς μυστικοπαθοῦς Πολιτείας μας.

Αἱ πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην καταβληθεῖσαι ἀξιέπαινοι προσπάθειαι, κατέδειξαν, ἀπὸ πέρυσιν ἀκόμη, τὴν ἐξαιρετικὴν τοῦ ζητήματος θέσιν καὶ σπουδαιότητα, καί, ὡς εἰκόσ, κατέληξαν εἰς τὰ ἐρμάγια τῆς Ἱ. Κοινότητος καὶ τῶν Ἀθωϊτικῶν Ἱ. Μονῶν, ὡς εἶδος παλαιοντολογικὸν καὶ ὡς «ἀμελητέα ποσότης».

Ἡ ἐπ' ἑσχάτοις ἀφίξεις τῆς ἐκ τριῶν Μητροπολιτῶν τοῦ Οἴκουμενικοῦ Θρόνου, Πατριαρχικῆς Ἐξαρχίας, εἰς τὸν Ἰ. Τόπον μας, ἀνεξωγογόνησέ πως τὰς ἐλπίδας τῶν πλέον αἰσιοδόξων, ὅτι θὰ προωθεῖτο τὸ θέμα εἰς κάποιαν λύσιν, ἀλλὰ ταχέως διεπιστώθη, ὅτι ἐπὶ τοῦ παρόντος τοῦλάχιστον, ἡ πρόοδος τῶν ἐργασιῶν δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ διαβῇ ἐπέκεινα τοῦ θαλάμου τῶν ἀγόνων συζητήσεων καὶ τῶν πολλὰ ὑποσχεθέντων καλλιπετῶν λόγων.

Καὶ οὕτω, μία ὥραϊα κίνησις, μὴ παρουσιάζουσα ὅμως ἐξ ἀρχῆς ἐχέγγυα ἐπιτυχίας, ἀποτελεματώθη εἰς τὰ λιμνάζοντα ὕδατα τῆς Ἀγιορειτικῆς μακαριότητος, ἐνῶ ἐκ τῆς ἀώρου ἀνακινήσεως, ἐπληρώθη πρὸς στιγμήν ἡ θυμῆρος ὄρεινὴ μας ἀτμόσφαιρα δυσαρέστου ἀποπνοίας.

Ἡ ἀνάγκη πνευματικῆς ἀνυψώσεως εἰς ἓνα κόσμον χριστιανικόν, ὅστις δέον «νὰ ἐπιλανθάνεται τῶν ὀπισθεν καὶ νὰ ἐπεκτείνεται ἐν τοῖς ἔμπροσθεν», ποῦ δὲν γνωρίζει ἄλλο τι ἢ δημιουργεῖν, ὑφίστατο καὶ πρὸ τοῦ τελευταίου πολέμου. Ἄρα, ἡ πρὸς ὑψηλοτέρας πνευματικῆς σφαίρας ἀγωνιώδης προσπάθεια, μὲ ὅσαν τὸ δυνατόν ὁμαδικώτερον χαρακτήρα, οὔτε ἔλλειψεν, ἀλλ' οὔτε δύναται νὰ λείψῃ ἀπὸ μίαν κοινωνίαν, ἥτις ὡς οἰκόσημόν της ἔχει τὸ σύμβολον τοῦ Σταυροῦ.

Ἄλλὰ τὸ ζωηρῶς ἀπασχολῆσαν τὸν Ἰ. Τόπον μας ζήτημα τοῦτο, προέκυψεν ὡς ἀνήσυχος ἀνασταλτικὴ τάσις μεμονωμένων τινῶν ἐκτρόπων καὶ ἐξ ἀφορητῆς μαστιχούσης τὰς Ἰ. Μονὰς ἀποθαρρυντικῆς λειψανδρίας.

Δὲν δυνάμεθα νὰ παραθεωρήσωμεν τὸν ἀνυπόκριτον ζῆλον τινῶν, οἵτινες, ὁμολογουμένως, προεκινδύνευσαν ὑπὲρ τῆς τοῦ ἀγαθοῦ κατισχύσεως. Ἄλλὰ καὶ δὲν δυνάμεθα νὰ συμερισθῶμεν τὰς θυελλώδης ἐνεργείας καὶ τὰς ἀπέλπιδας ἐπιπλήσεις των, πρὸς τὴν Μεγάλην τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν καὶ τὴν Πολιτείαν, ὧν τὴν ἄμεσον ἐπέμβασιν ἐπεκαλοῦντο.

Διότι τὸ θέμα τοῦτο, καθαρῶς ἐσωτερικόν, δὲν ἦτο δυνατόν ν' ἀντιμετωπισθῇ, παρὰ μόνον ὡς ζήτημα πνευματικόν, ἀποκλειομένης τῆς δραστηρίου ἀναμιξεως ἐξωτερικῶν Ἀρχῶν, δι' ὧν ἐπεζητοῦντο βίαιαι λύσεις. Τοιαύτης ἐκτάσεως καὶ βάθους θέματα—ὡς τὸ τῆς πνευματικῆς ἀνυψώσεως—ἀπαιτοῦν τὴν διὰ τῶν ἁπάντων κατάλληλον προεργασίαν, τῇ συμπαραστάσει, βέβαια, Ἐκ-

κλησίας καὶ Πολιτείας, διότι πᾶσα βιαία ἐνέργεια καὶ ξένη πρὸς τὸ χριστιανικὸν πνεῦμα τυγχάνει, ἀλλὰ καὶ τ' ἀποτελέσματα δὲν εἶναι βιώσιμα.

Ἄξιόνος οἱ πρακτικοὶ Ἁγιορεῖται, ἀπέρριψαν ὄχι τὴν ἰδέαν, ἀλλὰ τὰς μεθόδους καὶ ἐξησφάλισαν τοιουτοτρόπως τὴν ἔνοχον, ἔστω, ἡσυχίαν εἰς τὸν Τόπον μας.

Ἡμεῖς σχολιάζοντες τ' ἀνωτέρω, καὶ διαβλέποντες εἰς τὸν ἐγκέφαλον τῶν ἀπαισιοδόξων μέλανας ἰδέας, διὰ τὴν παρούσαν ἐν Ἁγίῳ Ὄρει κατάστασιν, ἐπιθυμῶμεν νὰ εἴπωμεν μὲ εἰλικρίνειαν τὴν ταπεινὴν μας γνώμην καὶ νὰ ᾤθῆσωμεν ἔτι πλέον τὸν στοχασμὸν μας, εἰς μίαν γενικωτέραν ἐπισκόπησιν τῶν καθ' ἡμᾶς πραγμάτων.

*
* *

Ἀποκλαίονται ὅτι τὸ Ἅγιον Ὄρος δὲν εὐρίσκηται εἰς τὴν παλαιὰν περιωπὴν του καὶ οὔτε ἡ ἀπόδοσίς του εἶνε σήμερον ἱκανοποιητικὴ. Ἄς ἀναγνωρίσωμεν ὅτι τοῦτο ἀληθεύει. Ἐρωτῶμεν, αἱ συνθῆκαι εἶνε ἴδιαι μὲ παλαιότερας ἐποχάς; Ὑπάρχει σήμερον τὸ φιλομοναστικὸν πνεῦμα, ὅπερ διέκρινε τοὺς πέντε τελευταίους αἰῶνας τῆς βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας; Ποῦ εἶνε ὁ πληθωρισμὸς τῶν Μοναχῶν κατὰ τοὺς τέσσαρας αἰῶνας τῆς δουλείας τοῦ Γένους; Ποῦ ὁ μετὰ ταῦτα συνωστισμὸς ἐν ταῖς Ἰ. Μοναῖς;

Ἐὰν λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν, ὅτι τρεῖς κύριοι παράγοντες ὀδηγοῦν εἰς τὸν Μοναχισμὸν, ἡ φίλαγνος διάθεσις, τὸ ἀνεπτυγμένον θρησκευτικὸν συναίσθημα καὶ ἡ πρὸς ἰατρειάν καὶ μετάνοιαν τάσις, δὲν ἐξηγῆ τὸ διατὶ ἡ στάθμη τῆς πνευματικῆς ζωῆς ἐν Ἁγίῳ Ὄρει σήμερον, δὲν εὐρίσκηται εἰς τὸ ὕψος τοῦ παρελθόντος, ὅτε οἱ ἄνθρωποι, ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν ἐλευθεριαζουσῶν θεωριῶν, ἔλυσαν πάντα χαλινὸν τῶν κατωτέρων παθῶν;

Ὡστε, τηρουμένων τῶν ἀναλογιῶν πάντοτε, δὲν εἶναι ἱκανοποιητικὴ ἡ πνευματικὴ κατάστασις τοῦ Ἰ. Τόπου μας, δεδομένου, ὅτι τὸ ἔμψυχον ὕλικόν του, τοὺς Μοναχοὺς του, τοὺς ἐφοδιάζεται ἐκ τοῦ «ἐν τῷ πονηρῷ κειμένου κόσμου»;

Ἀλλὰ θὰ μᾶς εἴπωσιν, ὅτι σήμερον εἰς τὸν κόσμον ἀναπτύσσεται σημαντικὴ κατηχητικὴ δραστηριότης, ὅτι οἱ ἄνθρωποι ἀπεφρονται εἰς τὸν χριστιανισμὸν, ὄργανισμὸς θρησκευτικὸς παρα-

τηρεῖται, ὅτι ἐπιτυγχάνονται μεγάλα πνευματικὰ ἀποτελέσματα.

Μὴ πιστεύετε εἰς αὐτά, αἱ ἐπιφάνειαι ἀπατοῦν. Εἶναι εὐχάριστον τὸ θέαμα τῆς σφριγώσης ἐκ χριστιανικοῦ ἐνθουσιασμοῦ νεότητος. Ἄλλ' ἀκόμη εἶναι ἀδόκιμος, δὲν ἐξήρθη ὑπεράνω συμβιβασμῶν, εἰς αὐταπάρανησιν, δὲν «ἐμορφώθη ὁ Χριστὸς» εἰσέτι. Κάμνωμεν συγκριτικὰς παρατηρήσεις, καὶ θὰ προβῶμεν εἰς μίαν ἀναγκαστικὴν περιουτολογίαν.

Ἐὸ Χριστιανισμὸς διδάσκεται διὰ λόγων, ἀλλ' ἐφαρμόζεται δι' ἔργων. Τὸ Ἅγιον Ὅρος λοιπόν, εἶναι τόπος ἔργων. Μαρτυρικῶν ἔργων. Ἐδῶ δοκιμάζεται ἡ ἀντοχὴ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως καὶ διϋλίζεται ἡ ἀληθὴς ἀρετὴ. Ἐὸ ἐφηρμοσμένος χριστιανισμὸς, γυμνός, χωρὶς νοθείας, ἀπλᾶ, ταπεινά, ἐμφανίζεται εἰς ὅλον τὸ τραγικόν του κάλλος. Ἡ πραγματοποίησις τῶν Μοναχικῶν Κανόνων, προϋποθέτει αὐτοθυσίαν συγκεκριμένην, τὴν ὑψίστην θυσίαν τοῦ Ἐγῶ, καὶ πρὸ τοῦ χαροποιοῦ μηνύματος τῆς ἀναστάσεως τῶν ψυχῶν, ὁ Σταυροφόρος Μοναχός, εἶν' ὑποχρεωμένος νὰ διέλθῃ ἀπὸ τὴν στενὴν ὁδόν, πρὸ πρῶτος ὁ Κύριος διήνοιξε, καὶ νὰ καθηλωθῇ τελευταῖον, ἐπὶ τινος τόπου καλουμένου Γολγοθᾶ.

Εἰς τὸν εὐλογημένον αὐτὸν τόπον, δὲν εὐδοκίμοῦν ἄκοποι ἀκαδημαϊκοὶ λόγοι, οὔτε καὶ προσφέρεται ὡς πεδίον καλλιεργείας ἰδεαλιστικῶν ἐξάρσεων. Πανταχόθεν τοῦ Ἁγίου Ὅρους ἠχεῖ ὑποβλητικῶς τὸ Ἀποστολικόν: «Δεῖξον μοι ἐκ τῶν ἔργων σου τὴν πίστιν σου», καὶ ὑπὸ τὴν πίεσιν τοῦ ἀδυσωπήτου τούτου, τὰ ῥόδα τῶν ἐνθουσιασμῶν συστέλλονται αἰδημόνως εἰς ταπεινόφρονα σιωπὴν. Ἴδου διατὶ αἱ «ἐτικέτες», τὰ χαρτιὰ καὶ τὰ προγράμματα προοπτικῆς δὲν ἔχουν θέσιν ἐδῶ καὶ διατὶ τὸ ἀλαμπές καὶ σιγῶν μεγαλεῖον του, δὲν γίνεται τοῖς πολλοῖς ἀντιληπτόν, ὡς «θησαυρὸς ἐν ὀστροκίνοις σκεύεσιν».

Ἐὸ Ἀπόστολος Παῦλος εἰς ὅλον τὸν κόσμον διεκήρυξεν ὅτι: «οὐκ ἦλθον πρὸς ὑμᾶς ἐν ὑπεροχῇ λόγων, ἵνα μὴ τὸ κτύπημα τοῦ σταυροῦ κενωθῇ». Ἄλλὰ τὸν μὲν «σταυρόν», ἐν ὅλη τῇ ὀδυνηρᾷ του γλυκύτητι ἦραν μόνον τὰ Τάγματα τῶν Μοναχῶν, τὴν δὲ «ὑπεροχὴν τῶν λόγων», ὡς ἄπονον ἀπασχόλησιν καὶ τοῖς ἀσθενέσι δελεαστικώτερον, ἐνεκολπόθησαν οἱ πολλοί. Διότι ὁ Μοναχισμὸς ἐπιτάσσει: «ἐν κόποις περισσοτέρως, ἐν ἀ-

γρυπνίαις πολλάκις, ἐν λιμῶ καὶ δίψει, ἐν νηστείαις πολλάκις, ἐν ψύχει καὶ γυμνότητι χωρὶς τῶν παρεκτός, τὸ μαρτύριον τῆς συνειδήσεως, ἡ τελεία ὑποταγή....»

*
* *

Εἰς τὸν «ἀργυροῦν αἰῶνα» τοῦ Ἁγίου Ὁρους δὲν ἔλλειψαν οὔτε αἱ ἀδυναμῖαι, οὔτε αἱ καταχρήσεις, ἐφ' ὅσον τοῦτο δὲν ἀποτελεῖται ἀπὸ ἀγγελικοὺς νόας. Μοιραῖα τινα στοιχεῖα, κατὰ διαφόρους ἐποχάς, λυμαινόμενα τὰς Ἱ. Μονάς, ἐπέφερον ἀληθῆ ἀναστάτωσιν εἰς τὸν ἀρχῆθεν παραδεδομένον τύπον πνευματικῆς ζωῆς, παραφθείραντα πᾶν νόημα Μοναστικόν, διὰ τῆς κατὰ καιροὺς μετατροπῆς τῶν Κοινοβίων Μονῶν εἰς Ἰδιορρυθμοὺς, τύπον, ταυτὸν εἰπεῖν, τέως ἄγνωστον, ἀντιχριστιανικόν, ἀντικοινωνικόν, ἄστοργον, ἄσπονδον.

Τὸν τύπον αὐτόν, ὡς κληρονομικὴν κατάραν, κατέλιπον εἰς ἡμᾶς ἐπὶ ἀνυπολογίστῳ ζημίᾳ τῆς Ἐκκλησίας, τοῦ χριστεπωνύμου πληρώματος, τοῦ Μοναχισμοῦ, τοῦ Ἁγίου Ὁρους. Καὶ ἐπειδὴ τὸ παράδοξον, ἂν μὴ τι ἄλλο, σύστημα τοῦτο «ἐλείανεν» τὴν τραχεῖαν Μοναχικὴν τρίβον, προετιμήθη ὑπὸ τῶν ἢ ὀλίγην περὶ μονάσεως διάθεσιν ἐχόντων, ἢ τῶν ἀγαπώντων τὴν ἄχαρι ἀντιευαγγελικὴν λεωφόρον, καὶ οὕτω ἐδημιουργήθη μία κατάστασις ἐντελῶς νέα, οὐδόλως διασφύζουσα Μοναχικὰς γραμμὰς καὶ ἐπιδρῶσα ὄχι μόνον ἀρνητικῶς εἰς τὸν βίον τοῦ Ἁγίου Ὁρους, ἀλλὰ γενικώτερον, ἀποβαίνουσα πηγὴ πνευματικῆς, οικονομικῆς καὶ διοικητικῆς ἐξαρθρώσεως, μὲ ὅλας τὰς παρομαρτούσας συνεπείας.

Αἱ ἡμίσεις Ἱ. Μοναὶ τοῦ Ἁγίου Ὁρους εἶναι Ἰδιόρρυθμοι. Καὶ ἐπειδὴ ὅταν λέγωμεν Ἁγιον Ὁρος, ἐννοοῦμεν μᾶλλον Μονάς, ἢ ἐμφάνισις του ἀτυχῶς κατὰ τὸ ἡμῖς, εἶνε ἀπογοητευτική. Τὸ ἐξώφθαλμον τοῦτο καὶ τόσον ἐκτεταμένον κακόν, ὑπῆρξεν, ὡς ἦτο ἐπόμενον, ὁ στόχος τῶν ἐξ ἀγαθῶν ἐλατηρίων κινηθέντων διὰ τὴν πνευματικὴν ἐξυγίανσιν τοῦ Ἱ. Τόπου μας. Ἄλλ' εἶνε εὐχολος μία καθεστωτικὴ μεταβολὴ καὶ μάλιστα ἐκ τῶν ἔξωθεν, καὶ δὲν ἀποτελεῖ προσβολὴν τοῦ δικαιώματος τῆς αὐτοδιαθέσεως;

Ἐάν τις γινώσκει καλῶς τὸ διοικητικόν σύστημα τῆς Ἀγιορειτικῆς Πολιτείας, θὰ υποχρεωθῆ νὰ ὁμολογήσῃ, ὅτι πρό-

κειται περί μιᾶς ἀκαθορίστου δημοκρατικῆς πολυαρχίας. Καντόνια Ἑλβετικά, πότε ὑπακούοντα εἰς τὴν κεντρικὴν διοίκησιν τοῦ κράτους καὶ πότε ἀπειθοῦντα ἀναρχικῶς. Καὶ ἐνῶ φαίνεται, ὅτι ὑπάρχει μεταξύ τῶν Ἰ. Μονῶν ποιά τις ἐνότης, μία σύμπνοια, ἐν τούτοις εἰς τὴν πραγματικότητα ὑφίσταται ἔλλειψις κοινωνίας καὶ παρατηρεῖται ἀσύμφορος ἀπομόνωσις, δυνάμει τῆς αὐτοτελείας τῶν.

Ἐναφέρομεν μὲ ἐπιμονὴν τὸ Ἰδιόρρυθμον, διότι δὲν δύναται νὰ νοηθῆ πνευματικὴ ἀνασυγκρότησις τοῦ Ἁγίου Ὄρους, ἐν τῷ συνόλῳ του, ἐὰν ἀγνοηθοῦν αἱ ἑννέα Ἰ. Μοναί, αἵτινες ἔπλευσαν νὰ εἶναι φορεῖς τοῦ Χριστιανικοῦ—Μοναχικοῦ πνεύματος, ἐφ' ὅσον ἡ θεωρητικὴ τοποθέτησις τῶν καὶ αἱ πρακτικαὶ συνέπειαι τοῦ συστήματος τούτου, δημιουργοῦν, τὸ μὲν πρῶτον, ἔκδηλον ἀντίφασιν, τὸ δὲ δευτέρον, ματαιώσιν τῶν προσπαθειῶν. Διότι ἡ ἀναπτυσσομένη ζωὴ ἐν Ἁγίῳ Ὄρει, ἔχει χαρακτῆρα συλλογικόν. Ὁ Ἄθως εἶναι ἕνας, ἀμέριστος, συνδέον τὰς Ἰ. Μονὰς ἐσωτερικῶς, μὲ τὴν ταυτότητα τῆς ιδιότητος, μὲ τὴν ἀνάγκην ἀμύνης καὶ μὲ τὸ ἐνοποιὸν πνεῦμα τοῦ Χριστοῦ, ὅπερ ἔστιν ἀγάπη. Διὰ τοῦτο, θεωρῶμεν θεμελιῶδες τὸ θέμα τοῦ Ἰδιορhythμου καὶ θὰ ἐπανέλθωμεν.

*
* *

Ὅταν ὁμιλῶμεν περὶ πνευματικῆς ἀνυψώσεως τοῦ Ἁγίου Ὄρους, αὐτόματως προβάλλει εἰς τὴν σκέψιν μας ἡ εἰκὼν τοῦ Χριστιανικοῦ Ἀνατολικοῦ Μοναχισμοῦ. Καὶ τὸ Ἅγιον Ὄρος αὐτὸν τὸν Μοναχισμόν διαιώνισεν, αὐτὸν ὑπηρέτησεν καὶ οὕτως ἀντελήφθη τὴν ἀποστολὴν του.

Ἐποχρυσούμεθα λοιπόν, νὰ προβῶμεν εἰς σύντομον ἔκθεσιν τῶν θεμελιωδῶν συστατικῶν τοῦ Μοναχισμοῦ τούτου, νὰ κάμωμεν ἀναγνώρισιν τῆς προελεύσεώς του, «ἀπὸ ποῦ ἔρχεται καὶ ποῦ ὑπάγει», νὰ τὸν συγκρατήσωμεν ὡς τύπον, ὡς ὑπόδειγμα, ἐπάνω εἰς τὸ ὅποιον νὰ μελετήσωμεν καὶ νὰ συναγάγωμεν τὰ λογικά μας συμπεράσματα, ποῦ θὰ ἀποτελέσουν τὴν λυδίαν λίθον τοῦ Μοναχισμοῦ, ποῦ ζῶμεν σήμερον ἐν Ἁγίῳ Ὄρει, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀπαραίτητον ὕλικόν ἀναδημιουργίας, ἀνασυντάξεως πνευματικῆς, ἐπὶ τῶν ἰδίων βάσεων καὶ μὲ τὴν αὐτὴν δεδοκιμασμένην ἀρχιτεκτονικὴν τῶν Πατέρων.

*
* *

Ποῖος εἶναι ὁ Ἀνατολικὸς Μοναχισμὸς ;

Ἡ ἔφεσις πρὸς τὸ Θεῖον, ὁ πόθος μετανοίας, ἡ ἀνάγκη γαληνεύσεως τῶν χειμαζομένων. Τὰ αἰτήματα, ἐφέσεως—μετανοίας—γαλήνης, ἀποτελοῦν τὸ τρίπτυχον τοῦ Ἀνατολικοῦ μοναχισμοῦ καὶ τὰ διακεκριμένα στοιχεῖα τῆς ὑπάρξεώς του. Ἴδου ὁλόκληρος ὁ θεσμὸς ἀναλυόμενος. Πᾶν ἄλλο στοιχεῖον εἰσαγόμενον ἢ ἀφαιρούμενον, ἐπιφέρει νόθευσιν. Καθίσταται πρόδηλον, ὅτι ἐφ' ὅσον οἱ λόγοι συστάσεως τοῦ Μοναχισμοῦ δὲν ἐκλείπουσιν, ἀναγκάως αἱ θέσεις ἐφ' ὧν ἐδράζεται παραμένουσιν ἀμετάβλητοι.

Τὰ κεντρικὰ νεῦρα τοῦ Ἀνατολικοῦ Μοναχισμοῦ ἀποτελοῦν τὸ ἀπερίσπαστον ἐν τύρβαις, ἡ ἀδιάλειπτος προσευχή, ἡ διαρκὴς προσοχὴ ἐπὶ τῶν ἀδιοράτων κινήσεων τοῦ ἐσωτερικοῦ κόσμου. Ἐὰν ἐν τῷ κόσμῳ ἦτο δυνατὴ ἡ συνεχὴς ἐποπτεία ἐπὶ τῶν λεπτοτάτων ἐνεργειῶν τοῦ ἁμαρτωλοῦ «ἀντιστρατευομένου νόμου», τότε ἡ ἀπομάκρυνσις ἐκ τῶν θορούβων τῆς κοινωνίας, θὰ ἀπέβαινε ὅλως περιττή. Τοῦτο ὅμως εἶνε τὸ ἀκαταμάχητον ἐπιχείρημα τοῦ ὁρσειτρόφου Μοναχισμοῦ, ἀλλὰ καὶ ἡ μετὰ βαθείας ταπεινώσεως ὁμολογία τῆς ἀνθρωπίνης ἀδυναμίας, ὅπως «καὶ τοῦτο ποιήσῃ ἀκαεῖνο μὴ ἀφιέναι». Τὴν ἀλήθειαν ταύτην πιστοποιοῦν ἄνδρες δίκαιοι τῆς Π. Διαθήκης, Ἅγιοι Πατέρες, καὶ δέκα ἐπτὰ ὅλοι αἰῶνες πείρας μυριάδων Μοναστῶν.

Ὁ Χριστιανισμὸς, ἀπὸ τὸ πνεῦμα τοῦ ὁποίου ἐκπηγάζει ἰδιούτως ὁ Μοναχισμὸς, ὅστις εἶναι θρησκεία μὲ ὑγείαν, μὲ κοινωνικότητα ἐν πνεύματι καὶ ἐν δράσει, μὲ κοινὴν χαρὰν, κοινὰς θλίψεις, μὲ τὴν ἐν Χριστῷ ἐνότητα, τί ζητεῖ ἀπὸ τὸν Μοναχισμὸν; Ἴδου ἓνα ἐρώτημα ἱκανὸν νὰ διχάσῃ ὁλοκλήρους Ἐκκλησίας, καὶ εἰς τὸ ὅποιον εὐτυχῶς, χάρις εἰς τὴν αὐθεντίαν τῶν Ἁγίων Πατέρων, ἔχομεν σαφεστάτην ἀπάντησιν.

Εὐλογεῖ τοὺς ἐν ἐφέσει καρδίας λατρεύοντας τὸν Θεὸν Ἐρημίτας, βοηθεῖ ἀοράτως τοὺς μακρὰν τοῦ κόσμου ἐν μετανοίᾳ τελοῦντας ἀδελφούς, ἀντιλαμβάνεται στοργικῶς τῶν χειμαζομένων. Ἐν ἄλλοις λόγοις, ἀφήσιν ἀθικτὸν τὴν ἐλευθερίαν τῶν μεριμνώντων διὰ τὴν ἑαυτὸν σωτηρίαν πιστῶν, ἀλλὰ καὶ ἀπομάκρυνσις μετὰ πολλῆς τρυφερότητος τοὺς ἰδρώτας τῶν ἱερῶν τούτων ἀγωνιστῶν. Ἐκ τῆς τάξεως τοιούτων ἀθλητῶν, αἱ Ἐκκλησίαι

ἀγωνιστῶν. Ἐκ τῆς τάξεως δὲ τῶν τοιούτων ἀθλητῶν αἱ Ἐκκλησίαι τοῦ Θεοῦ τιμῶσιν ὡς Ἀγίους ἀναριθμήτους ἄνδρας καὶ γυναῖκας.

Ἡ ἔφεσις καὶ ἡ μετάνοια ἔχουσι διαρκῆ χαρακτῆρα καὶ τοῦτο ἐξασφαλίζει τὴν μονιμότητα τῆς κατευθύνσεως, ἄρα καὶ τῆς μορφῆς.

Τίς Μοναχός, εὐρισκόμενος ὑπὸ τὸ κράτος φλογερᾶς πρὸς τὸν Θεὸν ἀγάπης, θὰ σκεφθῆ νὰ ὠφελήσῃ τοὺς μὴ ἀπολαμβάνοντας τοὺς καρποὺς ἀγίας ζωῆς ἐν τῷ κόσμῳ ἀδελφούς του, μὲ προφανῆ κίνδυνον καὶ ἡ ἰδική του λαμπὰς νὰ σβύσῃ, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτοὺς οὐδὲν νὰ προσφέρῃ, ἐφ' ὅσον τὰ μεγάφωνα τῆς εὐσεβείας ἀναπληροῦν ὅλα τὰ κενά;

Τίς ἀληθῶς μετανοῶν—καὶ τὸ συναίσθημα τῆς μετανοίας καὶ συντριβῆς οὔτε ἀπὸ τοὺς Ἀγίους δὲν ἔλλειπε—θὰ ἀφίση ἀκλαυστον τὸν ἴδιον νεκρόν, ἵνα κλαύσῃ ἕτερον; Τίς ἀγωνιζόμενος νὰ ἀνασπάσῃ τὰ αἶτια, ποὺ αἴρουν τὴν γαλήνην τῆς συνειδήσεώς του, θὰ εἶνε τόσον εὐήθης, ὥστε νὰ θεωρήσῃ ὑποχρέωσιν νὰ βοηθήσῃ, τάχα, ἄλλους κλειδωνιζομένους μὲ κίνδυνον καταποντισμοῦ αὐτοῦ τοῦ ἰδίου; Καὶ ὅμως, αὐτὴ εἶνε ἡ σύγχρονος φενάκη ἐκείνων ποὺ ἀποστέργουν τὴν ἱερὰν ἀσκησιν. Καὶ τὸ γράφομεν, διὰ τοὺς ἐπιπολαίως κρίνοντας εὐσεβεῖς καὶ διὰ τοὺς ἰδικούς μας ἀνοήτους.

Ὁ Χριστιανισμὸς εἶνε ἐνόρασις, θεωρία ἐν Θεῷ, ζωὴ βάθους, καὶ μόνον ἡ τελεία ἀπελευθέρωσις τῆς ψυχῆς ἐκ τῶν γηϊνῶν παθῶν, ἄγει εἰς τὴν μετὰ τοῦ Θεοῦ ἔνωσιν, ἣτις ἀποτελεῖ καὶ τὸ ὑψιστον τῆς ἐξ ἀποκαλύψεως θρησκείας ἡμῶν αἷτημα.

Εἰς τὸ ἀνωτέρω διαφαίνεται ἡ βασικὴ δικαιολογία τοῦ τρεπομένου εἰς τὰς ἐρήμους Μοναχισμοῦ καὶ ὁ καθορισμὸς τῶν κατευθύνσεών του. Ὁ πειρώμενος νὰ ὑποστηρίξῃ τὸ δυνατόν συνδυασμοῦ ἐν Θεῷ ζωῆς, ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς ἐφικτῆς ἐνώσεως, καὶ διατριβῆς, ἔστω εὐσεβοῦς, ἐν τῷ κόσμῳ, ἑαυτὸν φρεναπατᾶ. Αἱ σπανιώταται ἐξαιρέσεις οὐδὲν σημαίνουσιν, οὐ μὴν, ἀλλὰ καὶ ἐπιβεβαιοῦσι τὸν χρυσοῦν τοῦτον κανόνα τῶν Πατέρων.

Ὁ Μοναχισμὸς ἔχει αἰωνίαν ὑπαρξιν, διότι ἐκπορεύεται ἀπὸ τὰ βάθη τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς, εἶνε κραυγὴ DE PROFUNDIS, ἐκδηλουμένη εἴτε ὡς ὁρμὴ θείας ἐφέσεως, εἴτε ὡς

ἀσίγαστος τύψις πὸν ὑποκαίει τὸν πόθον τῆς μετανοίας, εἴτε ὧς ἀνάγκη γαλήνης.

Ἡ κάθαρσις, ἡ νίκη ἐπὶ τοῦ Ἐγώ, ἀπορροφοῦν ὅλον τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ ἀγωνιζομένου Μοναχοῦ, ὅστις διέκρινε εἰς τὸ βάθος τοῦ ἄβυσσον ζωῆς καὶ ἀνυπολογίστους δυνατότητας ἡθικῆς τελειώσεως. Καὶ εἰς τοῦτο προσκαρτερεῖ ἐκβιάζων αὐτὴν τὴν φύσιν.

*
* *

Τοιοῦτος ὁ Ἀνατολικὸς Μοναχισμὸς, τὸν ὁπρῖον, κατὰ θεωρίαν τουλάχιστον, κρατεῖ τὸ Ἅγιον Ὄρος, καὶ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ὑποδείγματος αἱ περὶ πνευματικῆς ἀνασυγκροτήσεως τάσεις δέον νὰ προσαρμοσθῶσι.

Ἀλλὰ τὰς ἀναγκαίας προϋποθέσεις διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῆς τοιαύτης ἀνασυγκροτήσεως, θὰ ἀναπτύξωμεν μὲ πᾶσαν δυνατὴν συντομίαν ἐν τῷ ἐπομένῳ.

ΑΓΙΟΡΕΙΤΗΣ

ΓΝΩΜΙΚΑ ΟΣΙΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ

Ὅσοι ἐπιθυμοῦν νὰ ζήσουν μὲ φόβον Θεοῦ, ὑπομένουν πᾶσαν θλίψιν καὶ πάντα διωγμὸν δι' αὐτὸν καὶ αὐτὸς ποιεῖ αὐτοὺς ἐξουσιαστάς τῶν κριπτῶν αὐτοῦ θησαυρῶν.

Ὁ ἄνευ πειρασμῶν εὐρίσκεται μακρὰν τῆς ὁδοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ δὲν βαδίζει εἰς αὐτήν, οὐδὲ περιπατεῖ εἰς τὰ ἴχνη τῶν Ἀγίων.

Ἡ ὁδὸς τοῦ Θεοῦ εἶναι καθημερινὸς σταυρὸς καὶ θάνατος· οὐδεὶς ἀνῆλθεν εἰς τὸν οὐρανὸν μετ' ἀνέσεως.

Ὅστις δύναται νὰ ὑπομένῃ μετὰ χαρᾶς καὶ εὐχαριστήσεως τὴν ἀδικίαν, καίτοι δύναται νὰ τὴν ἀποφύγῃ, αὐτὸς ἐδέχθη τὴν ταπεινώσιν διὰ τῆς πίστεως τὴν ὁποίαν ἔχει πρὸς τὸν Θεόν.

Ὅστις ὑπομένει μετὰ ταπεινοφροσύνης τὰς κατ' αὐτοῦ κατηγορίας, οὗτος ἔφθασεν εἰς τὴν τελειότητα καὶ θαυμάζετε ὑπὸ τῶν Ἀγγέλων δὲν ὑπάρχει ἄλλη μεγάλη καὶ δυσκατόρθωτος ἀρετή.

Ἰσαὰκ τοῦ Σύρου

Η ΙΕΡΑ ΚΑΙ ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

ΑΡΧΙΜ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ

ΚΑΘΗΓΟΥΜ. Ι. ΜΟΝΗΣ ΑΓ. ΠΑΥΛΟΥ

(συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Μήπως ἄρα ὁμολογοῦμεν Θεόν εἰδέναι τοῖς ἔργοις δὲ καὶ τῇ πολιτείᾳ ἀρνούμεθα αὐτόν; (Τιτ. α' 16) "Ὡ, ἄν οὕτως ἔχη ἀγαπητοί, ἅς φροντίσωμεν νὰ γίνωμεν, ὥσει ἑλαία κατάκαρπος ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ, ἵνα μὴ ἀπορρίψη καὶ ἡμᾶς ὁ Κύριος ἀπὸ τῆς θείας αὐτοῦ χάριτος, ὡς ἀπέρριψε τοὺς μὴ πιστεύοντας Ἰουδαίους. Δεύτερον δὲ ὁσάκις βλέπομεν τὸ ἱερὸν Βῆμα τοῦ ἁγίου ναοῦ ἅς συλλογιζώμεθα ὅτι αὐτὸ παριστάνει τὴν ταπεινὴν Βηθλεέμ. Ἡ ἁγία πρόθεσις, τὸ ταπεινὸν σπήλαιον, τὸ θυσιαστήριον, τὴν εὐτελεῆ φάτιν, ἢ πρώτη ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ ἱεροπραξία παριστάνει τὴν γέννησιν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Τὸ ἁγιαστήριον, τὸ κεκαλυμμένον οὐ μόνον διὰ τῶν ἁγίων πυλῶν, ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦ παραπετάσματος, φανερώνει, ὅτι εἰς οὐδένα ἐστὶ γνωστὸν τὸ ἀκατάλυτον μυστήριον τῆς τοῦ Θεοῦ γεννήσεως ἐπὶ τῆς γῆς. Οὐδεὶς τῶν ἐν τῷ ναῷ παρεστώτων ὁρᾷ τὴν μυστικὴν ἱερουργίαν πλὴν τῶν ἱερῶν Λειτουργῶν τοῦ θυσιαστηρίου, ἐπειδὴ οὐδεὶς ἔγνωκε τὴν ταπεινὴν τοῦ Σωτῆρος γέννησιν, πλὴν τῶν ἐκλελεγμένων μαρτύρων. Ἀληθῶς ἢ προσκομιδὴ, ἐπειδὴ οὕτως ὀνομάζεται ἡ Ἱεροπραξία αὕτη, διὰ τῆς τῶν δώρων ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου προετοιμασίας εἰκονίζει φανερῶς τὴν ἐπίγειον γέννησιν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἰδοῦ ὁ ἅγιος ἄρτος εἰκονίζει τὸν θεῖον ἐκείνον ἄρτον, τὸν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάνα «ἐγὼ εἶμι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς» (Ἰωάν. στ. 57) καὶ ὡς τὸ οὐράνιον μάννα τεθὲν ἐν τῇ ἐμψύχῳ στάμνῳ τῇ καθαρωτάτῃ νηδυί τῆς Παναχράντου Παρθένου Μαρίας. Ὁ εὐλογηθεὶς οἶνος, ὁ ἔχων τὸ εἶδος τοῦ

αἵματος, τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ ἀληθῶς κεκοινωνηκότα τῆς ἀνθρωπίνης σαρκὸς καὶ αἵματος. «Ἐπεὶ οὖν τὰ παιδιά κεκοινώνηκε σαρκὸς καὶ αἵματος, καὶ αὐτὸς παραπλησίως μετέσχε τῶν αὐτῶν», ὁ ἀστὴρ ὑπομιμνήσκει τὸν τῆς Βηθλεέμ ἀστέρα, ὅστις καθωδήγει τοὺς Μάγους, τὰ καλύμματα δεικνύουσι τὰ σπάργανα, δι' ὧν ἐσπαργανώθη τὸ προαιώνιον ἀγιώτατον Βρέφος. Ἡ δὲ μερὶς ἡ ληφθεῖσα ἐκ τῆς δευτέρας προσφορᾶς καὶ τεθεισα ἐκ δεξιῶν τοῦ ἀγίου ἄμνου, εἰκονίζει τὴν μεγάλην λειτουργὸν καὶ ἀληθῆ μάρτυρα τῆς θείας ἐπιφανείας, ἄμωμον Ὑπεραγίαν Παρθένον Μαρίαν, ἣτις ὡς ἀληθῆς Βασίλισσα, παρίσταται ἐκ δεξιῶν τοῦ Υἱοῦ καὶ βασιλέως αὐτῆς. «Παρέστη ἡ Βασίλισσα ἐκ δεξιῶν σου ἐν ἱματισμῷ διαχρυσῷ περιβεβλημένη, πεποικιλμένη» (ψαλ μδ' 10) Αἱ δὲ ἑννέα μερίδες, αἱ ληφθεῖσαι ἐκ τῆς τρίτης προσφορᾶς, καὶ τεθεῖσαι ἐκ τοῦ ἑτέρου μέρους τοῦ ἄμνου, εἰκονίζουσι πάντας τοὺς ἀγίους διηρημένους ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας εἰς ἑννέα τάγματα καθ' ὁμοίωσιν τῶν ἐν οὐρανῷ ἑννέα ἀγγελικῶν ταγμάτων, οἵτινες ὡς ἐκλεκτοὶ μετέχουσι τῆς δόξης τοῦ ἁμώμου ἄμνου καὶ παννύσιου Βασιλέως Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἄλλ' ἐπειδὴ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἦλθεν οὐ μόνον ὑπὲρ τῶν δικαίων ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τῶν ἁμαρτωλῶν, καλῶν αὐτοὺς εἰς μετάνοιαν, ἐπειδὴ αὐτὸς ἐστὶν ὁ καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων ἐξουσιάζων, ὡς ἀληθῆς Θεός, καὶ πάντας θέλων σωθῆναι, ὡς ἀληθῆς Σωτὴρ, ἡ ἀγία Μήτηρ ἡμῶν Ἐκκλησία, καθοδηγεῖ οὕτως εἰπεῖν, εἰς τὴν πόλιν Βεθλεέμ ἅπαντα τὸν σύλλογον τῶν πιστῶν, καὶ βάλλει εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἀμώμου ἄμνου, εἰς προσκύνησιν αὐτοῦ, πάντας τοὺς Χριστιανούς, καθ' ὁμοίωσιν τῶν ἀπὸ ἀνατολῶν ἐλθόντων μάγων εἰς προσκύνησιν αὐτοῦ· διὰ τοῦτο λαμβάνονται μερίδες εἰς σωτηρίαν τῶν ζώντων, τῶν τε παρεστώτων ἐν τῷ ναῷ καὶ τῶν ἀπόντων, καὶ εἰς μνημόσυνον πάντων τῶν κεκοιμημένων χριστιανῶν. Λοιπὸν ἀγαπητοί, ἐπιτελουμένης τῆς προσκομιδῆς, μὴ ἀφίσταται ἡ διάνοια ἡμῶν ἀπὸ τῆς Βηθλεέμ. Ἐγκύπτετε μετὰ βαθυτάτης εὐλαβείας ἐν τῷ ἱερῷ σπηλαίῳ, ἐνατενίζετε μετ' ἀγάπης καὶ πίστεως ἐπὶ τὸν ἐν τῇ πενιχρᾷ φάτνῃ γεννηθέντα καὶ σπαργανωθέντα Σωτῆρα Χριστόν, ὡς ἐπὶ ἄσπilon ἄμνον, ὅστις ἦλθε, δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου σωτηρίας. Ὑμνεῖτε νοερώς τοῦτον μετὰ τῶν ἀγγέλων καὶ δοξολο-

γεῖτε, δι' ἣν πρὸς ἡμᾶς τοὺς ἁμαρτωλοὺς ἄπειρον ἀγάπην καὶ συγκατάβασιν, ὅτι Θεὸς ὢν, ἑαυτὸν ἐκένωσε μορφὴν δούλου λαβὼν, «ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος» ὅταν δὲ μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς ἀγίας προσκομιδῆς, ἄρξηται ἡ θεία Λειτουργία, καὶ ἀκούσωμεν τὴν ὑπὸ τοῦ ἱερέως ἐκφωνουμένην ἐν τῷ ἁγιαστηρίῳ εὐλογίαν καὶ δοξολογίαν τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἅς προσπέσωμεν νοερῶς προηνεῖς, καὶ ἅς προσκυνήσωμεν τὸν Κύριον ἡμῶν, τὸν φανέντα ἐν σαρκί, ἵνα ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τῶν αἰωνίων δεσμῶν ἡμᾶς εἰς τὰ ὅποια εἴχομεν καταδικασθῆ διὰ τὴν παρακοὴν τῶν προπατόρων ἡμῶν. Ὅπότεν δὲ πάλιν ἴδωμεν τὴν μετὰ τοῦ θείου Εὐαγγελίου εἴσοδον, ἅς προσκυνῶμεν Χριστῷ τῷ Θεῷ ἡμῶν, τῷ ἐλθόντι εὐαγγελίσασθαι ἡμῖν τὴν ὁδὸν τῆς σωτηρίας, καὶ ἐν τῇ θείᾳ αὐτοῦ διδασκαλίᾳ ἀποκαλύψαντι ἡμῖν τὸ πανάγιον θέλημα τοῦ Πατρὸς.

Ἐνατενίζοντες δὲ εὐλαβῶς ἐπὶ τὸ ὑψούμενον ἅγιον Εὐαγγέλιον, ἅς ἐνθυμηθῶμεν τὸ θεῖον αὐτοῦ κήρυγμα τῆς μετανοίας καὶ πίστεως, δι' ὧν δωρεῖται ἡμῖν ἡ χάρις τῆς σωτηρίας. Ἡ γὰρ μετάνοια καὶ πίστις καὶ τὰ μόνα ἀπαιτούμενα πρὸς σωτηρίαν τοῦ ἀνθρώπου, διότι ἐὰν ἡμεῖς οἱ ἀκαταπαύστως καὶ διαφοροτρόπως ἁμαρτάνοντες, μένωμεν ἀμετανόητοι, ἐὰν μὴ ἔχωμεν ζῶσαν καὶ θερμὴν πίστιν πρὸς τὸν λυτρωτὴν ἡμῶν, ματαίως φέρομεν τὴν ἁγίαν προσηγορίαν τῶν χριστιανῶν, ἀναξίως ἰστάμεθα καὶ ἐν τῷ τῶν Χριστιανῶν ἁγιαστηρίῳ ἐπὶ τῇ ἐκτελέσει τῶν θείων μυστηρίων.

Ὅταν δὲ ὁ καιρὸς τῆς ἀναγνώσεως τῶν Ἀποστολικῶν καὶ Εὐαγγελικῶν διδαγμάτων ἐπιστῆ, ἅς ἀνοίξωμεν τὴν ἀκοὴν τῆς πίστεως, καὶ ἅς προσηλώσωμεν σταθερῶς τὴν προσοχὴν ἡμῶν, ἵνα ἀκούσωμεν τὴν καλὴν ἀγγελίαν, ἣν ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ ἀναγγέλει ἡμῖν, διὰ τε τῶν Ἀποστολικῶν καὶ Εὐαγγελικῶν ρημάτων. Διὰ τοῦτο οἱ ἱερουργοῦντες ἐκβοῶσι, «Σοφία, ὄρθοι ἀκούσωμεν τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου, πρόσχωμεν». Ὅρθοι ἀκούσωμεν, ἐν εἰλικρινείᾳ πνεύματος, ἐν εὐλαβείᾳ καὶ προσοχῇ μεγάλῃ, καὶ ἐν καθαρότητι καρδίας. Ἐπειδὴ αὐτὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ διὰ ζωσῆς φωνῆς ἐξαγγέλει τὸ θέλημα τοῦ οὐρανοῦ Πατρὸς. καὶ ἐν λόγῳ διδασκαλίας, καὶ ἐν δυνάμει θαυμάτων παρέχει ἡμῖν τὴν θείαν σωτήριον σοφίαν.

ὦ! πόσοι ἐξ ἡμῶν ἀκούουσιν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον ἄνευ εὐλαβείας καὶ πίστεως, καὶ ἐν τῷ ρεμβασιμῷ τοῦ πνεύματος οὐδ' ἀκούουσιν ὅλως τὰ θεῖα ῥήματα. ὦ! πόσοι ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἀναγνώσεως τῶν Εὐαγγελικῶν ῥημάτων κατέχονται ἀπὸ ἀκηδίας, καὶ ὑπνώττουσιν ἐν ἀναισθησίᾳ εὐρισκόμενοι ἐν τῷ ἁγίῳ ναῷ τοῦ Θεοῦ ὡς τινα νεκρά καὶ ὅλως ἀναισθητα σώματα μηδὲν βλέποντες, μηδὲν ἀκούοντες μηδὲν ὠφελούμενοι. Πόσοι δέ, οὐ παύουσιν ἐν τῷ καιρῷ τῆς Λειτουργίας νὰ ὀμιλῶσι, καὶ νὰ συζητῶσιν ὡς νὰ εὐρίσκοντο οὐχὶ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀλλ' εἰς τὴν ἀγοράν. Διὰ τοὺς τοιούτους ἀνευλαβεῖς Χριστιανούς (ἵνα μὴ εἴπω ἀπίστους) τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον οὐχὶ εἰρήνην καὶ σωτηρίαν ἀναγγέλει, ἀλλὰ κρίσιν καὶ κατάκρισιν. Ὅποταν δὲ ἡ μεγάλη εἴσοδος τῶν ἁγίων δώρων γίνεται, ὀφείλομεν νὰ προσπίπτωμεν ἐν φόβῳ καὶ δάκρυσιν μετανοίας καὶ προσευχῆς ἐνώπιον τοῦ διαβαίνοντος Σωτῆρος Χριστοῦ, ἐπαναλαμβάνοντες μυστικῶς τὴν προσευχὴν τοῦ εὐγνώμονος ληστοῦ, «Μνήσθητί μου Κύριε ἐν τῇ Βασιλείᾳ σου». Ἐὰν κατὰ ταύτην τὴν φοβερὰν ὥραν παριστάμεθα, ἄνευ φόβου, ἄνευ κατανύξεως, ἄνευ προσοχῆς καὶ εὐλαβείας, εἶπατέ μοι εἰκονίζομεν τὰ Χερουβὶμ καθὼς μᾶς παραγγέλει ἡ ἁγία Μήτηρ ἡμῶν Ἐκκλησία διὰ μέσου τοῦ Χερουβικοῦ ὕμνου; ἄξιοι ἐσμεν ἴσασθαι ἐν τῇ μετὰ τῶν ἀγγέλων τάξει; ὦ, οὐχὶ αἱ ἄνω ἁγίαι δυνάμεις οὐ συγχωρήσουσιν ἵνα ἡμεῖς συμμεριζώμεθα μετ' αὐτῶν τὸν τρισάγιον οὐράνιον ὕμνον, ἡ Παναγία Τριάς οὐκ ἀποκαλύψει ἡμῖν τὴν θεῖαν αὐτῆς δόξαν. Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς, οὐ δείξει ἡμῖν τὴν μεγάλην αὐτοῦ καὶ μυστηριώδη προέλευσιν.

ὦ, πόσον πραγματικῶς μεγάλην εἰς ἑαυτοὺς φέρομεν προσηγορίαν ὅταν μυστικῶς παριστῶμεν ἐν ἑαυτοῖς τὰ Χερουβίμ! ὦ, εἰς ποῖον ὕψος ἀκατανόητον ἀνυψούμεθα, ὅταν ἐν ἐνὶ χορῷ μετὰ τῶν ἄσωμάτων δυνάμεων παριστάμεθα τῇ Ζωοποιῷ Τριάδι! Ἀκατάληπτον ὀρῶμεν μυστήριον, ὅταν ἐν τῷ ἁγίῳ ναῷ κατὰ ταύτην τὴν ἁγίαν στιγμήν καθ' ἣν ὁ οὐρανὸς ἐνοῦται μετὰ τῆς γῆς, οἱ ἄγγελοι μετὰ τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ τῶν ἀπάντων Κύριος καὶ Θεὸς ὑπὸ τε τῶν ὄρατῶν καὶ ἀόρατων κτισμάτων, ὑπὸ τε τῶν ἐνσωμάτων καὶ ἄσωμάτων δυνάμεων διὰ τοῦ τρισάγιου ὕμνου ὑμνεῖται καὶ δοξολογεῖται! Ὅθεν δικαίως ἡ ἁγία

ἡμῶν Μήτηρ Ἐκκλησία ἐπιβάλλει ἡμῖν τοῖς τέκνοις αὐτῆς τὸ καθῆκον, ἵνα κατὰ ταύτην τὴν μεγάλην στιγμήν, «ἀποθώμεθα πᾶσαν τὴν βιωτικὴν μέριμναν, καὶ σιῶμεν μετὰ φόβου καὶ τρόμου». Σιγησάτω πᾶσα σὰρξ βροτεία, καὶ σιήτω μετὰ φόβου καὶ τρόμου καί, μηδὲν γήινον ἐν ἑαυτῇ λογιζέσθω (εἰς τὴν Λειτουργίαν τοῦ Μεγ. Σαββάτου), διότι ὡς ἐν τῇ προηγιασμένῃ Λειτουργίᾳ «νῦν αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σὺν ἡμῖν ἀοράτως λατρεύουσιν, ἰδοὺ γὰρ εἰσπορεύεται ὁ Βασιλεὺς τῆς δόξης». Καὶ πάλιν. «Οἱ τὰ Χερουβὶμ μυστικῶς εἰκονίζοντες, καὶ τῇ Ζωοποιῷ Τριάδι τὸν τρισάγιον ὕμνον προσάδοντες, πᾶσαν τὴν βιωτικὴν ἀποθώμεθα μέριμναν, ὡς τὸν βασιλέα τῶν ὄλων ὑποδεξόμενοι ταῖς ἀγγελικαῖς ἀοράτως δορυφορούμενοι τάξεσιν».

Ἄγαπῆτοὶ ὁ ὕμνος οὗτος τοσοῦτον εἶναι ἐπιφανῆς καὶ κατανυκτικὸς ὥστε καὶ μετ' ἰδιαιτέρας δυνάμεως ἐνεργεῖ ἐπὶ τὰς καρδίας τῶν πιστῶν, τῶν μετ' εὐλαβείας καὶ προσοχῆς μεγάλης καὶ καθαρότητος παρευρισκομένων ἐν τῷ ναῷ. Ἐπ' ἀληθείας αἱ στιγμαὶ αὗται τῆς μεγάλης εἰσόδου τῶν τιμίων δώρων, λίαν εἶναι συγκινητικά, διότι ἡ μετὰ τῶν ἁγίων δώρων εἴσοδος ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου ἐν τῷ ναῷ εἰκονίζει τὸ ἐκούσιον πάθος καὶ τὸν θάνατον τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Οἱ ἱερουργοῦντες ἔξερχόμενοι ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου πορεύονται διὰ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ, δι' ἧς ἔτελεῖτο καὶ ἡ μετὰ τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου εἴσοδος, ἀλλὰ νῦν οὐχὶ ὁ ἦχος τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου εὐφραίνει τὴν ψυχὴν, ἀλλὰ τὰ σημεῖα τοῦ Σταυροῦ καὶ τοῦ θανάτου συγκινοῦσι τὴν καρδίαν καθότι τὸ μὲν ἱερὸν δισκάριον, μετὰ τοῦ σφαιρισθέντος ἄμνου προμηνύει τὸ πάθος καὶ τὴν σταύρωσιν, τὸ δὲ ἅγιον ποτήριον τοῦ οἴνου καταγγέλει τὸν θάνατον τοῦ Κυρίου. Οὕτως ἡ λαμπρὰ Εὐαγγελικὴ ὁδὸς τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν καὶ Κυρίου μετεβλήθη εἰς αἵματηράν, παθήτικὴν καὶ σταυρικὴν ὁδόν. Οὕτως ὁ Μέγας μεσίτης ἡμῶν καὶ λυτρωτής, ἀρξάμενος τὴν σωτηρίαν ἡμῶν ἀπὸ τοῦ κεχαριτωμένου κηρύγματος τῆς μετανοίας καὶ πίστεως ἀποπερατοῖ αὐτὴν διὰ τῆς προσφορᾶς αὐτοῦ εἰς θυσίαν ὑπὲρ τῶν ἀνθρωπίνων ἁμαρτιῶν. Καὶ ἐὰν οἱ Ἄγγελοι ἀοράτως παρίστανται νῦν εὐλαβούμενοι καὶ τρέμοντες ἐνώπιον τοῦ μεγάλου τούτου μυστηρίου, τίς τῶν εὐλαβῶν πιστῶν οὐ κατανυγήσεται μετὰ συγκινήσεως μεγάλης καὶ κλονισμοῦ ψυ-

κῆς ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ φοβερᾷ καὶ μυστηριώδει ὁράσει; Τίς οὐ κλίνει τὴν κεφαλὴν εὐλαβῶς καὶ προσπεσεῖται ἐν δάκρυσι θερμοῖς μετανοίας ἐνώπιον τοῦ λυτρωτοῦ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ἐπαναλαμβάνων τὴν τοῦ εὐγνώμονος ληστοῦ φωνήν, «Μνήσθητί μου Κύριε ἐν τῇ βασιλείᾳ σου». Ὅποταν δὲ ἀκούσωμεν «τὰς θύρας, τὰς θύρας» ἃς ἐμφράττωμεν καὶ φυλάττωμεν ἀσφαλῶς οὐχὶ τὰς θύρας τοῦ ναοῦ ὡς τὸ πάλαι, ἵνα μὴ εἰσέλθῃ Ἰουδαῖος ἢ Ἑθνικὸς εἰς τὴν ὁμήγουριν τῶν πιστῶν καὶ ταράξῃ τὰς ἁγίας αὐτὰς στιγμὰς, ἀλλὰ τὰς τοῦ σώματος καὶ ψυχῆς θύρας, ἵνα μὴ εἰσέλθωσι δι' αὐτῶν οἱ ἀόρατοι ἡμῶν ἐχθροί, οἵτινες ὡς κλέπται καὶ λησταὶ οὐκ εἰσέρχονται διὰ τῆς θύρας, ἀλλ' ἀναβαίνουνσιν ἀλλαχόθεν. Ναὶ ἀδελφοί, ἅς προσέχωμεν μήποτε εἰσέλθῃ εἰς τὸν νοῦν ἡμῶν ἀκάθαρτός τις λογισμὸς, ἢ σαρκικόν τι πάθος καὶ διαταράξῃ κατὰ τὴν ἁγίαν ὥραν τὸ πνεῦμα τῆς πίστεως καὶ τῆς κατανύξεως, τὸ πνεῦμα τῆς εὐλαβείας, προσοχῆς τε καὶ εὐχαριστίας, μετὰ μεγάλης δὲ προσοχῆς ἀκούσωμεν ἀπαγγελλόμενον τὸ ἅγιον Σύμβολον τῆς πίστεως ἡμῶν, καὶ ἐν πνεύματι ζώσης πίστεως καὶ θερμῆς ἀδόλου ἀγάπης εὐχαριστήσωμεν τῷ Κυρίῳ διὰ τὴν σωτηρίαν ἡμῶν, καὶ προσκυνήσωμεν Πατέρα, Υἱὸν καὶ ἅγιον Πνεῦμα, Τριάδα ὁμοούσιον καὶ ἀχώριστον, ἐν εὐχαριστηρίῳ δὲ κατανύξει ἃς προσφέρωμεν θυσίαν αἰνέσεως τῷ Παναγάθῳ μεγάλῳ Μεσίτῃ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ, ἀνακράζοντες θερμῶς πρὸς αὐτόν, «Σὲ ὑμνοῦμεν, Σὲ εὐλογοῦμεν, Σοὶ εὐχαριστοῦμεν, Κύριε, καὶ δεόμεθά σου ὁ Θεὸς ἡμῶν». Μακαρίσωμεν δὲ ἐν ἀγαλλιάσει ψυχῆς καὶ τὴν παναμώμητον Μητέρα Χριστοῦ τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ ἡμῶν, εὐλαβῶς πρὸς αὐτὴν ἀνακράζοντες, «Ἄξιον ἔστιν, ὡς ἀληθῶς, μακαρίζει σε τὴν Θεοτόκον, τὴν ἀείμακάριστον καὶ παναμώμητον καὶ Μητέρα τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. . .».

Ἐπὶ τέλος πρὸς τῇ ἁγίᾳ καὶ ὑψηλῇ προσευχῇ ἦν αὐτὸς ὁ λυτρωτὴς ἡμῶν διὰ στόματος τοῦ ἐπιγείου λειτουργοῦ ἀναπέμπει πρὸς τὸν αὐτοῦ πατέρα ὑπὲρ τῶν πιστῶν, ἃς ἐπισυνάψωμεν καὶ ἡμεῖς τὴν ταπεινὴν ἡμῶν εὐχὴν δεόμενοι ὅπως ὁ Θεὸς καὶ «πατὴρ τῶν οἰκτιρωμῶν» μνησθῇ καὶ ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν ἐνώπιον τοῦ θρόνου τῆς δόξης αὐτοῦ, καὶ δώσῃ ἡμῖν εἰς τὸ διηνεγὲς ἐν ἐνὶ στόματι καὶ μῦθῳ καρδίᾳ δοξάζειν καὶ

ΒΟΗΘΕΙΑ !

Ὁ «Ἅγιος Παῦλος» ἀφ' ἧς ἤρχισε νὰ ἀσχολῆται μὲ τὸ ἰδιορρυθμον καθεστῶς των ἑννέα Μονῶν τοῦ Ἁγίου Ὁρους, ἐξῆλθε τῆς γραμμῆς τοῦ συνήθους θρησκευτικοῦ περιοδικοῦ, κατέλαβε θέσιν παναγιορειτικοῦ διαφωτιστικοῦ ὄργανου καὶ ἐσημείωσε διὰ τῆς θαρραλέας πρωτοβουλίας ταύτης σταθμὸν εἰς τὰ χρονικὰ τοῦ τόπου.

Ἐπειδὴ ὅμως εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ ἐγερθῆ καὶ ἀπλὴ ὑπόνοια ὅτι ἡ ἀνέλιξις τοῦ ζητήματος τούτου δυσηρέστησεν ἐν τινι μέτρῳ τοὺς ἐν αὐταῖς βιοῦντας ἀδελφούς, ὡς ἰδιορρυθμίτης καὶ δὴ πεπαλαιωμένος, μετὰ καὶ ἄλλων πολλῶν πατέρων τοῦ ἰδίου χρώματος δηλοῦμεν αὐθορμήτως ὅτι εὐγνωμοσύνην μᾶλλον διὰ τὰ γραφέντα σχετικῶς αἰσθανόμεθα καὶ ζωηρὰν συγκίνησιν ἐδοκιμάσαμεν ἀναγνώσαντες τὴν γνωστὴν ἐκκλησίαν πρὸς προσευχὴν, ἀπὸ μέρους ἀδελφῶν, ἐπὶ βοηθείᾳ ἀδελφῶν, κατὰ τὸν νόμον τῆς ἀγάπης.

Καὶ ἀληθῶς, ἐὰν ἡ προσευχὴ εἶναι δύναμις, ἣν ὁ Θεὸς λαμβάνει ὑπ' ὄψει ἐν τῇ κυβερνήσει τοῦ κόσμου, ἐὰν ἐν τῇ ἀπειρῷ αὐτοῦ ἀγάπῃ καθυποβάλλῃ τὴν θείαν αὐτοῦ δύναμιν εἰς τὴν δύναμιν ἐνὸς στεναγμοῦ, ὃν ὁ ἴδιος προεκάλεσε, τότε ποῖος ἀμφιβάλλει ὅτι καὶ ἡ γενομένη ὑπὲρ ἡμῶν προσευχή, ἔχουσα τὴν ἔμπνευσίν της ἄνωθεν, θέλει καρποφορήσει κατ' εὐδοκίαν Ἐκεῖνου ;

ἀνυμνεῖν τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, καὶ ὧσι διὰ παντὸς τὰ ἔλη τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ἡμῶν. Ἀμήν.

ΤΕΛΟΣ

Πλὴν δὲν εἶναι μόνον ἀδελφικὸν καθήκον ἢ ἐκ μέρους ὄλων τῶν κοινοβιακῶν Μονῶν παντοῖα ἠθικὴ ἐνίσχυσις, ὅπως ἀνακτήσωμεν καὶ ἡμεῖς τὰ ἀπωλεσθέντα κοινότητά μας, εἶναι καὶ ὑπέρλαμπρος τίτλος τιμῆς δι' αὐτάς, καθὼς καὶ μέγα συμφέρον προφυλάξεως αὐτῶν ἐκ τῆς ὁσημέραι ἐξαπλουμένης ἰδιορρυθμικῆς νόσου μας. Ὡς πρὸς τὸ παράπονον διὰ τὴν καθυστέρησιν τῆς ἐκδηλώσεώς των ταύτης, θὰ καλύψωμεν τοῦτο διὰ τῆς ὀφειλομένης καὶ παρ' ἡμῶν ἀγάπης.

Οἱ ἰδιορρυθμῖται ὄλων τῶν Μονῶν ὁμαίμονες, ὁμόγλωσσοι καὶ τῆς αὐτῆς ψυχοσυνθέσεως πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς κοινοβιακούς, δὲν εἴμεθα τόσον κακοί, ὅσον μᾶς διαφημίζουσι καὶ διακρίνομεν ποῦ κεῖται τὸ ὀρθὸν καὶ τὸ πρέπον, ἀλλὰ θύματα ἀκούσια τοῦ νοσηροῦ περιβάλλοντος, ἀδυνατοῦμεν νὰ στραφῶμεν ἀποφασιστικῶς πρὸς τὰ δεξιά, ἀναμένοντες τὴν πρὸς τοῦτο ὤθησιν παρ' ἄλλων ἔξωθεν. Τὸ φθοροποιὸν ἢ δημοφθόρον καθ' Ὁμηρον σύστημα ζωῆς, εἰς τὸ ὁποῖον ἀπὸ παιδικῆς ἡλικίας εἴμεθα ὑποτελεῖς, μᾶς κατέστησεν ἀνικάνους πρὸς τοιαύτην ψυχικὴν ἀνάτασιν καὶ ἀσθενοῦμεν βαρύτερον τοῦ ἐπὶ τριάκοντα καὶ ὀκτὼ ἔτη παρὰ τὴν προβατικὴν κολυμβήθραν κατακειμένου. Ζητοῦμεν ἄνθρωπον. Εἰς τὸν ἐκπεσμὸν καὶ τὴν ταλαιπωρίαν ἡμῶν, μετὰ τὴν κακοῦργον ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ κατακρήμνισιν τοῦ εὐλογημένου κοινοβίου μας, ἐνυπάρχει ἐν σμικρῷ τὸ δράμα τῆς Ἑδέμ. Ἀπολέσαμεν καὶ ἡμεῖς τὴν βασιλείαν χάριν καί, φέροντες κατὰ ἓνα νομικὸν ὄρον **ἐξ ἀναδοχῆς**, τὸ βάρος τοῦ συντελεσθέντος ἐγκλήματος, ὅλοι ἔνοχοι, ὑπεύθυνοι, ἐν σκότει καθήμενοι ζητοῦμεν ἔξωθεν λυτρωτήν.

Ἐκτὸς τῆς συναντιλήψεως τῶν Ἀγιορειτῶν κοινοβιατῶν, ἀσπασίως ἀποδεκτῆς, πόθεν ἄλλοθεν ν' ἀναζητήσωμεν σωτήρα ; Ἀπὸ τὴν Πολιτείαν, τὴν ὀριζομένην ἀπὸ τὸ πνεῦμα τοῦ νῦν αἰῶνος, τίποτε τὸ ἐνισχυτικὸν εἰδικῶς δὲν περιμένομεν. Ἀπὸ τὴν Μητέρα ὅμως Μεγάλην Ἐκκλησίαν ὅπου, ὡς πιστεύομεν, ἀκοίμητον συντηρεῖται τὸ ζῶπυρον τῶν ἱερῶν παραδόσεων καὶ ἀποταμιεύεται ὁ οὐρανόπεμπτος κῶδιξ πάσης ἀγίας θεσμοθεσίας. Ἐκεῖθεν ναί, πολλὰ ἐλπίζομεν καὶ «ἐξέλιπον οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν ἀπὸ τοῦ ἐλπίζειν». Ἐλπίζομεν τὴν ἀνάρρυσιν ἡμῶν ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας, ἐλπίζομεν τὴν ἀναβίωσιν τῶν ἱερῶν κοινοβίων

μας, ὅπου καὶ μόνον θὰ πραγματοποιήσωμεν τὸν σκοπὸν τῆς
 χριστιανικῆς ἡμῶν τελειότητος.

Ἐν τῷ μεταξὺ δὲν θὰ παύσωμεν νὰ διερωτώμεθα μετὰ
 ψυχικοῦ ἄλγους, κατὰ ποῖον ἱστορικὸν λόγον ἢ κατὰ ποῖον
 ἰδιαίτερον προνόμιον καὶ διὰ ποίαν σκοπιμότητα ἐπιτρέπεται
 νὰ ζοῦν ἔστω καὶ μίαν ἡμέραν εἰς τὴν ἀρρυθμίαν τῆς ἰδιορρυθ-
 μίας τὰ ἑννέα μοναστήρια τοῦ Ὁρους, ἐν καταφανεῖ ἀντιθέσει
 πρὸς τὰ ἄλλα ἑνδεκα; Πῶς ἀνέχεται τὸ Σεπτὸν Πατριαρχεῖον,
 κατὰ δικαίωμα πνευματικῆς δικαιοδοσίας, τὸ σκάνδαλον τῆς
 διαφοροποιήσεως ταύτης, καθὼς καὶ τὴν προσγεινομένην πρὸς
 τοὺς ἀοιδίμους Κτίτορας βαρυτάτην ταύτην ὕβριν; Πῶς δὲν
 ἐπισεῖει τὰς φρικώδεις ἀρὰς καὶ ἀναθέματα τούτων, κατὰ τοῦ
 τρομεροῦ τούτου μοναστηριακοῦ ἐκτροχιασμοῦ; Δὲν εἶναι ἄρα
 γνωστὴ ἡ μέθοδος μὲ τὴν ὁποίαν ἀνετινάχθησαν τὰ ἱερὰ σεμνεῖα
 καὶ τὰ χαλκεῖα τῆς ἀρετῆς, ἵνα ἀναγερθοῦν ἐκ τῶν συντριμμα-
 των τούτων τὰ λεγόμενα ἰδιορρυθμα;

Ἐπειτα, δυνάμει ποίας καταστρωθείσης πράξεως ἢ ἐκκλη-
 σιαστικῆς ἐγκρίσεως ἐμφανίζονται ταῦτα ὡς Μοναί, ἀφοῦ εἰς
 αὐτὰ ἀναιρεῖται πάμπαν ὁ σκοπὸς τῆς Μονῆς; Ἡ συνήθεια,
 μᾶς λέγουν δειλῶς, ἢ ἐκ τοῦ χρόνου, καὶ ἄνευ νομοθεσίας δη-
 μιουργεῖ νόμον καὶ συνιστᾷ δίκαιον. Ἄλλ' ἀκριβῶς περὶ τοιαύ-
 της συνηθείας ἀποφαινομένη ἢ ἐν Σαρδικῇ Σύνοδος ἀποκαλεῖ
 αὐτὴν διὰ τοῦ πρώτου Κανόνος αὐτῆς **θεοπνεύστως «φαύ-
 λην»** εἶτα χαρακτηρίζει αὐτὴν **«ἐκτριζωτέαν ἐκ θεμελιῶν»**.
 Τὶ θὰ ἔλεγεν ἂν ἐδίδαξεν ἐξειδικασμένως καὶ τι ἀπομένει πλέον
 πρὸς συνηγορίαν τῶν ἑννέα μὴ δυναμένων ν' ἀνθέξουν οὔτε
 εἰς βέλη νηπίων; Ἀπομένει τοῦτο: Νὰ ἀκούσωμεν ὡς βροντὴν
 ἐκ Φαναρίου τὴν φωνὴν τοῦ μεγαλοφωνοτάτου τῶν Προφητῶν
 «ἐσιώπησα ἀπ' αἰῶνος μὴ καὶ αἰεὶ σιωπήσομαι καὶ ἀνέξομαι;».
 Διότι ἰδοὺ, κατάπληκτος καὶ ἄναυδος μένει ὁ μελετητὴς τοῦ ἐν
 Ἁγίῳ Ὁρει ἰδιορρυθμικοῦ προβλήματος, πληροφορούμενος
 ἐξ ἱστορικῶν πηγῶν καὶ πειθόμενος ἐξ ἀντιπαραθέσεων ὅτι
 ὁμοίας φύσεως ἀντινομία ὑπὸ τὸ ἥλιον δὲν ὑπάρχει.

Χίλια ἑξακόσια μοναστήρια ἔχομεν ἀνὰ τὴν ὑδρόγειον,
 ἔλεγεν ἐπισκέπτης Βενεκτῖνος κληρικός, ἅπαντα μὲ τοὺς
 ἡγουμένους των, μὲ κοινὴν καθ' ὅλα δίαιταν καὶ μὲ ἀθρόαν εἰς

αὐτὰ προσέλευσιν δοκίμων. Χίλια μοναστήρια, μᾶς ἔλεγεν ἐπίσης ὁ Ἐπίσκοπος Ἀβησσυνίας ἔχομεν ἐν τῇ χώρᾳ ἡμῶν καὶ ἀγνοοῦμεν τελείως τὸ ἰδιόρρυθμον. Καὶ πρόκειται περὶ μαύρων τῆς Ἀφρικῆς. Ἄς διατρέξωμεν ὄλον τὸν μοναχισμόν πάσης Χριστιανικῆς ὁμολογίας καὶ γλώσσης. Ἄς ἐπισκεφθῶμεν ἀκόμη τὰ μοναχικὰ κέντρα τοῦ Βραχμανισμοῦ καὶ τοῦ Βουδδισμού, δὲν θὰ εὗρωμεν τὸ ἀνύπαρκτον καὶ ἐκεῖ.

Πολλοὶ πολλάκις ἔδωσαν διαφόρους ὁρισμοὺς εἰς τὴν μοναστηριακὴν παραμόρφωσιν ταύτην, τοὺς ὁποίους, χάριν εὐπρεπείας, ἀποφεύγομεν νὰ σημειώσωμεν, περιοριζόμενοι εἰς τὸν ἐλαφρότερον, ὅτι δηλαδὴ τὸ ἰδιόρρυθμον εἶναι μοναστήριον χωρὶς ἠγούμενον ἢ μᾶλλον χωρὶς ἠγούμενον μοναστήριον.....

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἀνὰ τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπικράτειαν συναντῶμεν φυτοζούσας μικρὰς ἰδιορρυθμοὺς μονὰς, ἀλλὰ ποτὲ ἄνευ ἠγουμένουσυμβουλίου. Ἄν θέλωμεν εὐρίσκομεν ἐν Ἑλλάδι, καθὼς καὶ εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ μονὰς ἢ προσκυνήματα χωρὶς ἀδελφότητα, μὲ ἓνα μόνον μοναχὸν τιλοφορούμενον καὶ ἐδῶ ὡς ἠγούμενον καὶ ἀναγνωριζόμενον ὡς τοιοῦτον παρὰ πάσης ἀρχῆς, ἀσκοῦντα δὲ μόνον ἀπλὴν ἐπιστασίαν ἐπὶ τοῦ ἰδρύματος.

Μοναχικὰς ὅμως ἀδελφότητας καὶ δὴ πολυανθρώπους, ἄνευ ἠγουμένου ἄνευ πνευματικοῦ πατρός, ποιμένος, ποδηγέτου, Ἀββᾶ δὲν θὰ εὗρωμεν πουθενὰ μὰ πουθενά. Τὴν ἀλογίαν αὐτὴν ἀσύδοτον, ἀγέρωχον, ὀρχουμένην ἀσέμνως καὶ λακπατοῦσαν ἀναιδῶς κανονικὰς διατάξεις, ὑποθήκας Πατέρων, ὄρους καὶ θεσμούς, θὰ τὴν εὗρωμεν ποῦ ; -ἄκουε, ἄκουε!- εἰς τὸ Ὅρος τὸ Ἅγιον, εἰς τὴν κληρονομίαν τῆς Παναγίας, εἰς τὴν «Πύλιν τοῦ Οὐρανοῦ» καὶ εἰς τὴν Ἀκρόπολιν τῆς Ὁρθοδοξίας. Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα; Ἀφρηθήη κάποτε τὸ δικαίωμα τῆς πνευματικῆς ἐποπτείας ἀπὸ τὸν Ἐπίσκοπον Ἱερισσοῦ ἐπὶ τοῦ Ἄθω, διότι ὄλοι οἱ μοναχοὶ εὗρισκον ἐν τῷ προσώπῳ τῶν ἠγουμένων των περισσότερον τοῦ Ἐπισκόπου. Καὶ σήμερον ἡμεῖς ἓνα πλῆθος μοναχῶν ἐννέα ἰδιορρυθμῶν μοναστηρίων ἀνηγούμενοι, ἀκέφαλα, ἐφθάσαμεν οἱ τάλανες νὰ ζηλεύσωμεν τὸ τελευταῖον χωρὶς τῆς Χαλκιδικῆς ὑπὸ ἄμεσον ἐπισκοπικὴν κηδῶ καὶ πνευματικὴν χειραγωγίαν ποιμαινόμενον.

Περαίνοντες τὸ παρὸν σημεῖωμα μᾶς ἐκφεύγει ἡ λέξις ἀννήψωμεν. Ἀπὸ τὰ ἰδιόρρυθμα μοναστήρια, χωρὶς νὰ πταίουν οἱ ἄνθρωποι, πηγάζει μαρασμὸς καὶ ἐκπορεύεται καχεξία ἐπὶ ἀφαντάστῳ ἠθικῇ βλάβῃ ὅλης τῆς Ἁθωίτιδος μοναχικῆς Πολιτείας. Τὸ γεγονὸς τοῦτο ἔχει, ἀφ' ἐνὸς μὲν τὸν ἀντίκτυπὸν τοῦ ἐπὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἐκ τοῦ ὁποίου τρυγῶμεν καθημερινῶς ἐξουθένωσιν, ἀφ' ἐτέρου δὲ τείνει νὰ φονεύσῃ καθ' ὅλην τὴν Ἀνατολὴν τὴν ἰδέαν τοῦ μοναχισμοῦ, ἐκ τοῦ ὁποίου ἠρῡσθη πάντοτε τὴν δύναμιν αὐτῆς ἡ Ἀνατολικὴ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία. Ἐντεῦθεν τὸ ζήτημα τῆς παλινορθώσεως τῶν κοινοβίων εἰς τὰς ἑννέα Μονὰς δὲν εἶναι ζήτημα ζωῆς ἢ ἀμέσου θανάτου διὰ τὸ Ἅγιον Ὄρος μόνον, εἶναι καὶ πελωρίας σημασίας ὑπόθεσις διὰ τὴν ἀπανταχοῦ Ὁρθοδοξίαν.

Μήπως ὀφείλομεν νὰ προσέξωμεν τι ἐπὶ τοῦ προκειμένου φρονοῦν καὶ οἱ ἀντικειμενικῶς ἐξετάζοντες τὰ καθ' ἡμᾶς διάφοροι ξένοι, ὡς φίλοι ἢ καὶ μὴ; Οὗτοι βλέποντες τὸν μοναχὸν ἡμῶν εἰς αὐτὸ τὸ κέντρον αὐτοῦ ἀδρανῆ, ἄζωον, ἀπονεκρωμένον πνευματικῶς καὶ εἰς κατάστασιν βοσκηματώδη μορφωτικῶς, κινοῦν τὰς κεφαλὰς διὰ τὸ Βατικανὸν τῆς Ἀνατολῆς καὶ συνάγουν, ἐκ τούτου καὶ μόνον, τὰ θλιβερότερα συμπεράσματα διὰ τὴν ἑν γένει ζωικότητα καὶ τὸ μέλλον τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν, θεωροῦντες καὶ αὐτὴν νεκρὰν ἐν τάφῳ, ἢ μᾶλλον ἔτι πλέον εἰς κατάστασιν ἀπιστεώσεως. Πῶς ἄλλως θὰ ἔγραφον περὶ αὐτῆς, ὡς εἶδομεν, τὸ μελαγχολικώτατον ἐκεῖνο τοῦ προφήτου λόγιον «εἰ ζήσεται τὰ ὀστέα ταῦτα;»

Ἰδιορρυθμίτης Ω

«Ἐκεῖνος εἶναι γνήσιος φίλος, ὅστις εἰς τὰς ἐπερχομένας εἰς τὸν πλησίον τοῦ θλίψεις, ἀνάγκας, πειρασμοὺς καὶ συμφορὰς συνυποφέρει ἀθορύβως καὶ ἀγογγύστως, θεωρῶν ταῦτας καὶ ὡς ἰδικὰς του. Εἶναι φίλος πιστὸς καὶ σκέπη κραταιά· ἐπειδὴ καὶ εἰς καιρὸν εὐημερίας τοῦ πλησίον τοῦ εἶναι σύμβουλος ἀγαθὸς καὶ συνεργὸς ὁμόφρων, καὶ εἰς καιρὸν κακοπαθίας βοηθὸς γνησιώτατος καὶ ὑπέρμαχος συμπαθέστατος. Μόνον ἐκεῖνοι οἵτινες εἶναι ἀκριβεῖς φύλακες καὶ γνήσιοι ὑπηρέται τῶν θεῶν ἐντολῶν δὲν ἐγκαταλείπουν τοὺς κατὰ συγχώρησιν πειραζομένους φίλους των· ἐκεῖνοι δὲ οἵτινες εἶναι καταφρονηταὶ τῶν ἐντολῶν καὶ ἀμύνητοι τῶν θεῶν κριμάτων, ὅταν μὲν ὁ φίλος εὐημερῆ συναπολαμβάνουν τῶν ἀγαθῶν αὐτοῦ, ὅταν δὲ κακοπαθῆ ἔγκαταλείπουν αὐτόν, ἐνίστε δὲ καὶ μετὰ τῶν ἐναντίον συμπράττουν».

Ἁγίου Μαξίμου

ΤΑ ΙΔΑΝΙΚΑ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΙΚΟΥ ΒΙΟΥ

Στοῦ στήθους μας τὴν καθάρια μεριά
ἕνα πόθον ἀκούμε
σ' ἕναν ὕψιστο Ἅγιον Ἄγνωστο
μ' εὐγνωμοσύνης χαρὰ
θεληματικὰ νὰ δοθοῦμε.

—Goëthe—

Ἄν ἀπὸ τὰ πύρινα στήθη, τὰ στήθη τοῦ Γερμανοῦ τούτου Βάρδου βγῆκαν οἱ ἔμμετροι αὐτοὶ στοχασμοί, ὅμως εἶχαν μελετηθεῖ ἀπὸ πολλὰς ψυχὰς χιλιάδες χρόνια πρωτίτερα, οἱ ὁποῖες ἐδοκίμασαν τὴν ἐνδόμυχη αὐτὴ μὰ πολύφωνη ἀνάγκη, ν' ἀφιερωθοῦν σ' ἕναν ὕψιστο, σ' ἕναν Ἄγνωστο, καὶ νὰ νοιώσουν τέτοιους πόθους, νὰ ἰδοῦν τέτοιους δραματισμούς.

Ψυχὰς ποὺ ὄργωσαν τὸ ἄπειρο διάστημα τοῦ Ἄγνωστου γιὰ νὰ φτάσουν στὸ ΑΓΝΩΣΤΟ Κεῖνο, ποὺ νόμιζαν πηγὴ ἀπὸ τὴν ὁποῖαν θὰ ἀναβρῦση τὸ πραγματικὸ νερὸ τῆς ζωῆς. Γιατὶ εἶν' ἀλήθεια πῶς καὶ οἱ προχριστιανικὲς καὶ ἐξωχριστιανικὲς ἀκόμη θρησκείες εἶχαν καὶ ἔχουν τοὺς ἀφοσιωμένους των, τοὺς πιστοὺς τοὺς Μύστες τοὺς ἱεροφάντες των, οἱ ὁποῖοι δένουν ἁρμονικὰ καὶ συναπαρτιζοῦν τὸν κύκλο τῆς πίστεως τοῦ θρησκευάματος εἰς τὸ ὁποῖον ἀνήκουν.

Ἄλλὰ τί λέγω; Εἶνε ἀλήθεια ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἀφοσιώνεται σὲ πλάνες καὶ μυθώδεις δραματισμοὺς σὲ ἄψυχους καὶ ἀναίσθητους Θεοὺς καὶ γίνεται θεομὸς ὁπαδὸς καὶ ἀφοσιωμένος ἐραστής των; Ναί· ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶνε πάντα φῶς, γιατί δὲ φωτίζεται πάντοτε ἀπὸ τὸ πραγματικὸ φῶς, ἢ κι' ἂν φωτίζεται δὲν τὸ νοιώθει. Γεννήθηκε, ὅπως λέγει ὁ περιώνυμος Γάλλος Shuree μέσα στὴν πλατεῖα τοῦ κύματος ἀγκάλην καὶ δὲν ξέρει τίποτε ἀπὸ τὸν ἀπέραντον ὠκεανὸν ποὺ ἀπλώνεται μπρὸς καὶ πίσω του. Κι' ὅμως πόσο ὑψώθησαν οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ τῆς πλάνης, τοῦ

δνειρου, τῆς κούφιας φαντασίας! τόσον ὥστε γιὰ μιὰ στιγμή νὰ ἐπισκιάσουν στὰ μάτια τοῦ κόσμου τὴν πραγματικὴ ἀλήθεια.

Αὐτοὶ οἱ ἱεροφάντες τῶν Ἀνατολικῶν θεουργιῶν καὶ οἱ θρησκευτικοὶ Μύσται τῶν Αἰγυπτιακῶν Θεοτήτων πόσον ὑψηλὰ πέταξαν, ἄν καὶ στηρίχτηκαν σὲ πλάνες κούφιας καὶ ἀβέβαιας ιδέες.

Καμμιά ἀνθρώπινη ποίησις δὲν μπορεῖ νὰ ξεπεράσῃ μερικοὺς Βεδικοὺς ὕμνους εἰς ἠθικὴν ἀνάτασιν, εἰς νοητικὸν ὕψος καὶ πλάτος λέγει πάλιν ὁ Shuree.

Ἄλλὰ ἄν οἱ ἄνθρωποι ἔννοιωθαν τὴν ἀνάγκη ν' ἀφιερῶνται σὲ πλάνες νὰ δίδωνται «ψυχῇ καὶ σώματι» σὲ ἀντικείμενα χιμαιρώδη καὶ τερατώδη, νὰ πιστεύουν σὲ κούφιας δραματισμοὺς, ἄν αἰσθάνοντο τὴν ψυχὴ των νὰ κινῆται σὰν Αἰολικὴ Ἄρπα καὶ νὰ πλέκῃ ὕμνους καὶ ἐγκώμια, σ' ἓναν ἀνύπαρκτο ἐγκωμιαζόμενον, τοὺς ἔλλειπε δὲ ἡ πυξίδα τοῦ προσανατολισμοῦ, ἡ ἀλήθεια καὶ τὸ φῶς, πόσον ὁ ἄνθρωπος τοῦ ἀναγεννημένου κόσμου, ὁ ἄνθρωπος τοῦ θετικοῦ καὶ ὀλοφάνερου προσανατολισμοῦ, θὰ πρέπη νὰ ἀφιερώνεται ἀσύγκριτα περισσότερο, νὰ δίδετε καὶ νὰ χαρίζεται ὀλοπρόθυμα στὸν ὑψηλὸ καὶ ἀληθινὸ ΣΚΟΠΟ.

Ναὶ! τὸ φῶς ἄστραψε καὶ ἀπὸ τότε ἀστράφτη αἰώνια προστὰ στὰ μάτια καὶ στὶς ψυχὰς πάντοτε νέο, ἀγέραστο καὶ ἀληθινό. «**Ἰησοῦς Χριστός, χθὲς καὶ σήμερον ὁ Αὐτός καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας.**»

Γκρέμισε τὰ ἄφωτα ἄντρα τοῦ μύθου καὶ τὶς μαγικὰς πλεκτάνες τῆς κούφιας φαντασίας τοῦ ἐξωρισμένου ἀνθρώπου. Κλώτσησε τὴν καλύβα τοῦ Ἀπόλωνος, τσάκισε τὸ πλάνο χοροτραγούδο τοῦ Ὀρφέως, ἔσπασε τὸ μαντικὸ τρίποδα τῆς Πυθίας, σίγησε τὸ μεταλλικὸ θρόϊσμα τοῦ λάλου νεροῦ. Καὶ πάνω ἀπ' αὐτὰ θρονιαίξεται ἡ ἀλήθεια, τὸ φῶς ὁ ΑἰΩΝΙΟΣ ΧΡΙΣΤΟΣ.

Ἴδου τὸ ἰδανικὸ εἰς τὸ ὁποῖον ὁ ἄνθρωπος ὄλων τῶν θέσεων καὶ τῶν τάξεων, ὄλων τῶν φυλῶν καὶ ὄλων τῶν αἰώνων πρέπει νὰ προσβλέπη, νὰ δίδεται καὶ νὰ μένη.

Ἴδου ἡ πηγὴ ἀπὸ τὴν ὁποίαν καὶ μόνο βγαίνει τὸ μοναδικὸ νερὸ τῆς ζωῆς, νερὸ σὰν κεῖνο ποὺ χάρισε ὁ Μεγάλος καὶ Αἰώνιος στρατοκόπος τῆς ζωῆς στὴ Γυναῖκα τῆς Σαμάρειας δίπ-

λα στὸ πηγᾶδι τοῦ Ἰακώβ.

Κι' ὅμως μ' ὅλα ταῦτα ὁ ἄνθρωπος λίγο δίδεται, πολὺ λίγο χαρίζεται ἄν καὶ μὲ τόση θεικότητα τὸ φῶς τοῦ ὑπόσχεται αἰώνιο φωτισμὸ καὶ ἡ πηγὴ αἰώνιο ξεδίψασμα.

Ἀπὸ τότε ποὺ ὁ αἰώνιος χριστιανισμὸς φάνηκε μπροστὰ στὰ μάτια τῶν ἀνθρώπων σὰν θρησκεία, λίγοι μόνο βρέθηκαν νὰ νοιώσουν βαθειὰ τις ἀρχές του, λίγοι εἶχαν τὴ μαγνητικὴ ἐκείνη καὶ οὐράνια θέληση καὶ δύναμη νὰ πιαστοῦν ἀδιάσπαστα καὶ ἀνεμπόδιστα ἀπὸ τὸ ἀπλὸ δῦχι τοῦ μεγάλου Διδασκάλου.

Κι' ἀπὸ τοὺς λίγους αὐτοὺς ἐκλεκτοὺς οἱ περισσότεροι, μοναδικὸ τρόπο βρῆκαν τὸ ὀλοκληρωτικὸ δόσιμο, τὴν ψυχικὴ δηλ. καὶ σωματικὴ ἀφοσίωση.

Αὐτὴ τὴν ἀφοσίωση ἀγαπᾷ ὁ Χριστὸς, Σεβαστοὶ ἀναγνώσται, γιατί δηλώνει μιὰ θυσία, δηλώνει μιὰ αὐταπάρνηση μιὰ ΑΓΑΠΗ τέλος ἀπόλυτη ἢ ὁποῖα ἀποτελεῖ τὸ νέο μῦθημα καὶ τὸ ξεσήκωμα τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος σὲ σφαῖρες οὐράνιες ποὺ μόνο ἡ ΑΓΑΠΗ κατορθώνει νὰ ἐξερευνήσῃ.

Ἴδου τὸ σκαλοπάτι, λοιπόν, τὸ ὁποῖον ὀδηγεῖ στὴν ἐπίτευξη τοῦ σκοποῦ καὶ τῆς ὑψηλοτέρας ἐπιδιώξεως τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ Ἀφοσίωσις, τὸ Χάρισμα ἢ Ἀγάπη ἢ Θυσία.

Αὐτὰ θὰ βροῦμε εἰς τοὺς ποδηγέτας καὶ ὀρθοτομιστὰς τοῦ χριστιανισμοῦ εἰς τοὺς μεγάλους Πατέρας τῆς Ἐκκλησίας μας.

Χρυσόστομος, Βασίλειος, Γρηγόριοι, Ἀθανάσιος, Δαμασκηνός, Ἀμβρόσιος, Κύριλλος, Κυπριανός, Τερτυλλιανός, Θεοδώρητος. Οἱ ἀστέρες αὐτοὶ τοῦ χριστιανικοῦ στερεώματος μὲ τὴν ἀσκησιμὸν τοῦ σώματος μὲ τὴν ἀνάταση τῆς ψυχῆς, μὲ τὴν ἐνόραση καὶ τὴν ἐνατένιση τῇ διαρκῇ πρὸς τὴν πηγὴ τῆς Ἀθανασίας, κατώρθωσαν νὰ διατηρήσουν ἀλώβητη καὶ ἀκηλίδωτη τὴ ζώή των, νὰ ἐπιτύχουν ὅ,τι ἐπιδιώκει κάθε ψυχὴ καὶ νὰ λαμπρύνουν τὴν Ἐκκλησίαν μας.

Ἄρα οἱ ἄνθρωποι τῆς ἀσκήσεως, οἱ ἄνθρωποι τῆς κοσμικῆς ἀφανείας, οἱ ἄνθρωποι τοῦ διωγμοῦ καὶ τοῦ μαρτυρίου, ἀπετέλεσαν τὴν δύναμιν καὶ τὸ ἀπόρητον φρούριον τῆς Ἐκκλησίας μας.

Ὁ δρόμος αὐτός, καθὼς ἀναφέραμεν, δρόμος πρὸς τὴν ἀσκήσιν καὶ τὸν μοναχισμὸν εἶνε ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ὠδήγησε εἰς

τὴν πραγματικὴν πρόοδον καὶ λαμπρότητα τὸ οἰκοδόμημα τοῦ χριστιανισμοῦ. Ἡ καθαρότης τῆς ζωῆς, ἡ ἄσκησις, ἡ νηστεία καὶ ἡ πλατεία καὶ θεία ΑΓΝΟΤΗΣ εἶνε τὰ μέσα διὰ τῶν ὁποίων ἡ τάξις αὕτη ἐπεβλήθη εἰς ὅλας τὰς ἐποχάς.

Ἐπιπλέον τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, ὅχι μόνον τὸ καθῆκον ὡς ἀσκηταὶ μιᾶς σύντομης ζωῆς ἐξεπλήρωσαν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐπιστήμην καὶ τὴν παιδείαν προώθησαν καὶ ἐξύψωσαν καὶ τὴν ἀνασύνταξιν καὶ ἀναδιοργάνωσιν τῶν ἀνθρώπων ἐπεχείρησαν.

Ἀπὸ τὸν μοναχικὸν τρίβωνα τὸν αἵματωμένον (συχνὰ) ἀνεδείχθησαν ὑψηλῆς ἀρετῆς τοῦ πνεύματος, οἱ ὁποῖοι θὰ μνημονεύονται πάντοτε διότι ἔδωσαν τὸν γλυκὴ καὶ ζωογόνον παλμὸ τῆς ζωῆς, τὸ νερὸ τῆς ζωῆς εἰς τοὺς ἀνθρώπους τῆς πλάνης καὶ τοῦ χαμοῦ.

Πάντοτε οἱ μοναχοὶ ἀπετέλεσαν προσωπικότητας, εἰς τὴν ἐπιστήμην, εἰς τὴν ἐξάσκησιν τῶν ἐπιταγῶν τοῦ Θεοῦ καὶ ἐν γένει εἰς τὴν ἀνάπλασιν τοῦ κόσμου.

Ναί, ὁ μοναχισμὸς, ἡ ἄσκησις καὶ ἀφοσίωσις εἰς τὸν αἰώνιον, ἐκλεπτύνει καὶ ἐκπνευματώνει τὸ σῶμα καὶ τὸ καθιστᾷ τέλειον ὄργανον τοῦ πνεύματος. Ἡ διαρκὴς ἐπικοινωνία μετὰ τῆς ΠΗΓΗΣ ἱκανώνει τὸν ἄνθρωπον νὰ ἐπιτελέσῃ καὶ τὰ μεγαλύτερα ἔργα, τὸ ὁποῖον ἄπλοῦς ἄνθρωπος δὲν θὰ μπορούσε νὰ ἐπιχειρήσῃ.

Θὰ εὐρεθοῦν βεβαίως καὶ οἱ ἄνθρωποι τῶν ταπεινῶν σκέψεων, τῶν γηϊνῶν φρονημάτων καὶ τῶν χαμαιοπῶν ἐπιδιώξεων, οἱ ὁποῖοι θὰ ἀμφισητήσουν αὐτοῖς, ὡς εἶνε φυσικὸν καὶ μορεῖ κανεὶς μάλιστα νὰ παρατηρήσῃ ὅτι τοῦτο εἶνε ἀπόδειξις τῆς γνησιότητός των. Ἄνθρωποι δηλ. οἱ ὁποῖοι θὰ φέρουν ὡς ἐπιχείρημα, τὸ ὅτι ὁ σκοπὸς τοῦ ἀνθρώπου εἶνε λέγει νὰ ἀκολουθήσῃ τὴν φυσιολογικὴν του γραμμὴν, νὰ ἀποκτήσῃ δηλ. τέκνα οἰκογένειαν περιουσίαν. Κλείουν τὸν ἄνθρωπον εἰς τὸν ἀνθρωπον μὲ τὴν στενὴν ἔννοιαν καὶ περιορίζουν τὴν ἀπέραντον δύναμιν τῆς ψυχῆς τὸ ἄπειρον ὕψος τοῦ σκοποῦ καὶ τῆς ἀποστολῆς.

Μιὰ ψυχὴ ποὺ φλέγεται ἀπὸ τὰ ὑψηλὰ πετάγματα πρὸς τὰ οὐράνια καὶ τὰ αἰώνια δὲν τὴ σταματοῦν οἱ οἰκογένειες, δὲν τὴ σταματοῦν οἱ κοινωνίαι, οὔτε καὶ αὐτὲς οἱ πατρίδες.

Πηγαίνει ὑψηλά, ἀπλώνει, πλαταίνει, γιατί νοιώθει τὸ

θεῖκὸ οἶστρο νὰ τὴ σέρνῃ.

Ἄλλὰ θὰ μὲ συγχωρήσητε, διότι δὲν θέλω καθόλου νὰ ὀμιλήσω ἐναντίον τῆς οἰκογενείας τοῦ θεοῦ τούτου θεομοῦ, οὔτε τῆς κοινωνίας, οὔτε τοῦ ἔθνους. Ἄς ἔχωμεν δὲ ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ ζωὴ τοῦ ἀσκητοῦ καὶ τοῦ μοναστοῦ δὲν ἔχει καμμιά ξεχωριστὴ ἀξιομισθία ἀπὸ τὸ Θεό, ἀλλὰ μόνον πού ἀνοίγεται ἓνα πεδίον πρὸς ἀγῶνας σκληροτέρους ὠδινηρωτέρους, ὠμούς.

Ὁ Κύριος δέχεται ἐξ ἴσου τοὺς ἀγωνιστὰς του καὶ τοὺς πρῶτους καὶ τοὺς τελευταίους. Ἡ ἀλήθεια εἶναι φανερὰ ὅμως, ὅτι οἱ ἄνθρωποι τῶν οἰκογενειῶν καὶ οἱ πατέρες τῆς σάρκας μιᾶς φαμίλιας παιδιῶν, δὲν ἀπέδωσαν ποτὲ ὅσα οἱ ἐρημίται φρουροὶ τῆς παρθενίας καὶ ἀγωνισταὶ τοῦ σκληροῦ ἀγῶνος, οἱ ἀσκηταί.

Καὶ ἄς ἔλθωμεν πάλιν εἰς τοὺς μεγάλους πατέρας καὶ ἀσκητὰς τῆς Ἐκκλησίας μας, ἄς ὑποκλιθῶμεν εἰς τοὺς θεοὺς Χρυσόστομον, Βασίλειον, Γρηγόριον Θεολόγον, Ἀθανάσιον, Ἀντώνιον καὶ Παχώμιον τοὺς καθηγητὰς τῆς ἀσκήσεως καὶ θὰ διακρίνωμεν ὅτι ἡ θνητότης των μετετρέπη εἰς ἀθανασίαν διὰ τῆς ὁδοῦ τοῦ μοναχισμοῦ, τὸν ὁποῖον ἐλάμπριαν, ἐξύψωσαν, ἐγαλούχησαν. Γενικῶς ὁ μοναχικὸς βίος εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἐκκλησίαν μας ἀνέπτυξε δρᾶσιν εἰς ὅλα τὰ ζητήματα καὶ ἔβαλε παντοῦ τὴν σφραγίδα τοῦ ὑψηλοῦ, τοῦ ὠραίου, τοῦ Μεγάλου, τοῦ ἀληθινοῦ. Ἀλλὰ καὶ μεταγενέστεροι καὶ κατὰ τοὺς μεταβυζαντινοὺς χρόνους εἰς τὴν Ἀνατολὴν καὶ ἰδιαίτερος εἰς τὴν πατρίδα μας τοὺς χρόνους τῆς μαύρης σκλαβιάς πάλιν ὁ μοναχισμὸς ἀπέβη προύργιον εἰς ὅλας τὰς κρίσιμους περιστάσεις τῆς ζωῆς τοῦ ἔθνους μας. Αἱ μοναὶ τῆς Ἑλλάδος γράφει ἐπιγραμματικὰ ὁ ἱστορικὸς ἡμῶν Παπαρηγόπουλος ὑπῆρξαν κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν «ἀφ' ἑνὸς μὲν ὡς τὰ ἀσφαλέστερα καταφύγια τῶν γραμμάτων, τῶν τεχνῶν καὶ τῶν ἐπιστημῶν, ἀφ' ἑτέρου παρέσχον εἰς τοὺς ἀσθενεῖς, τοὺς πένητας, τοὺς ὀδοιπόρους καταφυγὴν καὶ προστασίαν ἢν οὐδαμοῦ ἀλλαχοῦ τότε ἠδύναντο οὔτοι νὰ εὔρωσιν. Ἀλλὰ ὄχι μόνον τὰ ὠραῖα μοναστήρια μας ὑπῆρξαν τὰ φιλοσοφικὰ φροντιστήρια εἰς τὰ ὁποῖα ἐκαλλιεροῦντο τὰ θεολογικὰ καὶ τὰ ἑλληνικὰ γράμματα καὶ ἐφυλάσσοντο τὰ μνημεῖα τῶν μεγάλων μας προγόνων, ἀλλὰ συγχρόνως ὑπῆρξαν ἀκροπόλεις ἀδιάσειστοι τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ κάστρα κατὰ τοὺς δουλικοὺς χρόνους, μέσα εἰς τὰ ὁποῖα ἡ Ἑλληνικὴ ψυχὴ δραματιζόταν τὴν ἡμέραν τοῦ λυτρωμοῦ καὶ προπαρασκεύαζε τὴν ἀπελευθέρωσιν.

Πόσον λοιπὸν ὑψηλὸς εἶνε ὁ μοναχικὸς θεοσμὸς καὶ πόσον προσοδοφόρος καθίσταται διὰ τοὺς λαοὺς καὶ τὰ θρησκευόμενα ἔθνη τῶν αἰώνων! τόσον ὥστε κάθε θρησκεύμα ἠθέλησε πάντοτε νὰ ὀργανώσῃ τοιοῦτους ἐκλεκτοὺς ἀκρίτας τῆς πίστεώς του οἱ ὁποῖοι θὰ ἐργαστοῦν ἀπρόσκοπτα καὶ ἀνεμπόδιστα διὰ τὴν ἡθικὴν ἀνάπλασιν καὶ ἀναγέννησίν του, διὰ τὴν πρόοδόν του.

Εἶναι λυπηρὸν καὶ πληγῶναι τὸ θρησκευτικὸν συναίσθημα παντὸς ἀνθρώπου εὐσυνειδήτου, τὸ ὅτι ὁ θεσμὸς αὐτὸς ὁ ὁποῖος τόσας ὑπηρεσίας προσέφερε εἰς τὴν ἐκκλησίαν μας καὶ τὴν πολιτείαν ἀντιμετωπίζει ἀδιαφορίαν σήμερον καὶ παραγνωρισμὸν ἀπὸ ὅλους. Κανεὶς δὲν ἀτενίζει μὲ εὐμένειαν πρὸς τὸν μοναχισμὸν πράγμα τὸ ὁποῖον μαρτυρεῖ ἑλλείψεις πολιτιστικὰς εἰς τὴν χώραν μας.

Ἄς παύσῃ λοιπὸν ἡ διεστραμμένη καὶ πλάνη γνώμη ὅτι ὁ μοναχισμὸς διέρχεται παρακμὴν καὶ θὰ διαλυθῇ διότι φυσιολογικῶς ἦλθε τὸ τέλος του καὶ ὁ σκοπὸς του ἐξέλιπε. Ἄς φύγει ἀπὸ τὰ μυαλὰ ἐκείνων οἱ ὁποῖοι σκέπτονται ἔτσι ὅτι ὁ μοναχισμὸς ἀπέθανε ὡς παράγων πολιτισμοῦ θρησκευτικότητος καὶ προόδου διὰ τὴν χώραν. Ἄς χαραχθῇ εἰς τὴν ψυχὴν κάθε Ἑλληνοῦ ὅτι ἡ ἀνασύνταξις καὶ ἀναδιοργάνωσις τοῦ μοναχισμοῦ θὰ ἀποτελέσῃ καὶ πάλιν πλουτοφόρον πηγὴν πνεύματος διὰ τὴν Ἑλλάδα.

Πιστεύομεν ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ ψυχὴ δὲν ἔπαυσε ποτὲ νὰ εἶνε Ἑλληνικὴ καὶ εὐσεβὴς ὅπως καὶ εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς ἀκμῆς τοῦ μοναχισμοῦ καὶ ἐτοιμὴ νὰ περιβάλλῃ αὐτὸν μὲ τὴν ἴδια ἀγάπην καὶ τὸ σεβασμὸν. Δὲν εἶνε καθόλου νεωτεριστικὸν πείραμα ἡ τάσις πρὸς ἀναδιοργάνωσιν τοῦ μοναχισμοῦ, ἀλλὰ ἀναβίωσις τῆς παλαιᾶς δόξης τούτου ὁπότε θὰ ἀποτελέσῃ καὶ πάλιν τὴν πρῶτην δύναμιν τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ τὸ ἔμμεσον στήριγμα τῆς καθόλου προόδου τῆς Ἑλλάδος.

Εἰς ἓνα μόνον πράγμα ἄς θανατώσωμεν τὰς σχισματικὰς χριστιανικὰς Ἐκκλησίας εἰς τὴν ἀκμὴν τοῦ μοναχισμοῦ, ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖ τὴν κεντρικὴν ἀρτηρίαν τῆς ζωῆς των. Ἄς κλείσωμεν εἰς τὴν ψυχὴν μας τὸ ἔνδοξον παρελθὸν τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ μὲ αὐτὴν τὴν σκέψιν ἄς προχωρήσωμεν πρὸς μίαν ἀνάπλασιν καὶ ἀναγέννησιν τοῦ μοναχισμοῦ μας ὁπότε θὰ ὀδηγηθῶμεν εἰς τὸ μεγαλεῖον καὶ δόξαν καὶ τὴν δύναμιν τῶν χρυσῶν ἐποχῶν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Πατρίδος. Τί ἄλλο γλυκύτερον καὶ ὠραιότερον ὑπάρχει ἀπὸ τὸ ἀναπόσπαστο καὶ ὀλοκληρωτικὸν δόσιμο ἀπὸ τὸ ἐκούσιο καὶ αὐτοπροαίρετο χάρισμα σ' ἓνα ὑψηλὸ ἀληθινὸ καὶ αἰώνιον ἰδανικὸ σ' ἓνα σκοπὸν ὁ ὁποῖος ὀδηγεῖ σὲ στεφανώματα ἀφθάρτου καὶ αἰωνίου δόξης καὶ ἀπεριγράπτου λαμπρότητος καὶ καλλονῆς. Ο ΧΡΙΣΤΟΣ. Ἴδου τὸ ἰδανικὸν κάθε ψυχῆς καὶ ὁ μεγάλος εὐεργέτης, φίλος καὶ προσιάτης της.

Ἴδου ἡ ἀξία, ἡ ἀνωτέρα ὄλων τῶν ἀξιῶν εἰς τὴν ὁποίαν ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ δίδεται χωρὶς καμμιὰ παραμικρὴ διάσπαση.

Εὐτυχημένοι καὶ τρισευτυχισμένοι ἐκεῖνοι ποὺ δίδονται καὶ χαρίζονται ὀλοκληρωτικὰ γιατί μοιάζουν τὰ μυρωμένα μπουμπουκία ποὺ κόβονται ἀπὸ τὸν ἀνθόκηλο καὶ χαρίζονται δροσερὰ καὶ ἀφρόατα μὲ τὸ δάκρυ ἀκόμα στὸ πρόσωπο τῆς τιμῆς.

ΝΙΚΟΣ Κ. ΜΑΡΚΑΝΤΩΝΗΣ

Ἱεροσπουδαστής

Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς Κορίνθου

ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ καὶ ΑΡΤΕΜΙΟΣ

Τοιχογραφία τοῦ παλαιοῦ παρεκκλησίου

Ἁγιος Γεώργιος τῆς Ἱ. Μονῆς Ἀγ. Παύλου.

Σ Κ Ε Ψ Ε Ι Σ

Ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος

Μεταξὺ τῶν Ἁγίων τῆς ἡμετέρας πρεσβυγενοῦς Ἐκκλησίας θέσιν ἐξέχουσαν κατέχει ὁ Μ. Κωνσταντῖνος, ὅστις φέρει τὴν προσωνομίαν τοῦ Ἰσαποστόλου. Ὁ Πανάγαθος Θεὸς οὐρανόθεν, ὡς τὸν Ἀπόστ. Παῦλον ἐκλέξας, ἤξιώσε νὰ γίνῃ «πρῶτος βασιλεὺς χριστιανῶν» ὡς ψάλλει ἡ Ἐκκλησία μας καὶ ἰδρυτῆς τοῦ πρώτου Χριστιανικοῦ Κράτους, τῆς περιφήμου Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας, ἣτις ἐθάμβωσε τὸν κόσμον διὰ τοῦ ὑπερόχου πολιτισμοῦ αὐτῆς.

Δι' ἡμᾶς δὲ τοὺς Ἕλληνας ὁ Μ. Κωνσταντῖνος κέκτηται καὶ ἐτέραν σπουδαίαν σημασίαν, διότι διὰ τῆς μεταφορᾶς τῆς πρωτεύουσης τοῦ Ῥωμαϊκοῦ Κράτους εἰς τὴν φερώνυμον αὐτοῦ πόλιν, τὴν κλεινὴν Κωνσταντινούπολιν, ἔθεσε τὰς βάσεις τοῦ ἐξελληνισμοῦ αὐτοῦ. Εἰς τὴν πόλιν δὲ τοῦ Κωνσταντίνου ὑπάρχει τὸ συγκινοῦν πᾶσαν ὀρθόδοξον χριστιανικὴν ψυχὴν, τὸ σεπτὸν παλλάδιον τῆς πίστεώς μας ὁ αἰωνόβιος Οἰκουμενικὸς Θρόνος. Κατέστη δὲ ὁ Μ. Κωνσταντῖνος ἄξιος τοιαύτης τιμῆς, διότι «ὁ πλουσίαις δωρεαῖς κατακοσμῶν τοὺς ἀξίους, ὁ τῶν ἀνάγκων ἄναξ καὶ Θεὸς» εὗρε τοῦτον ἔχοντα πολλὰς ἀρετάς. Εἶχε τὴν βᾶσιν τῶν ἀρετῶν τὴν ταπεινοφροσύνην. Ὅτε εἰς δημοσίαν ἐορτὴν ῥήτωρ τις ἤρξατο ἐγκομιάζων αὐτόν, ὁ Μ. Κωνσταντῖνος διέκοψε τοῦτον, διότι δὲν ἠρέσκετο εἰς τὴν κενὴν δόξαν καὶ τοὺς τρέφοντας αὐτὴν ἐπαίνους.

Βαπτισθεὶς δὲν περιεβλήθη πλέον τὰ βασιλικὰ διαδήματα, θεωρῶν τὸ ἰμάτιον τοῦ νεοφωτίστου ἀνώτερον τούτων. Εἰς τὴν Α' Οἰκουμ. Σύνοδον, ὡς ἱστορεῖ ὁ Ἐκκλησιαστικὸς ἱστορικὸς Εὐσέβιος, κατήμενος ἐν μέσῳ τῶν θεοφόρων αὐτῆς πατέρων καὶ προσφωνῶν αὐτούς, ἔβλεπε πάντοτε πρὸς τὰ κάτω καὶ εἶχεν ἐκ συστολῆς ἐρυθροῦν τὸ πρόσωπον! Ἴδου διατὶ ὁ δικαιοκρίτης Θεὸς ἀνύψωσε τόσον ὑψηλὰ τὸν Μ. Κωνσταντῖνον. Ἐπραγματοποιήθη καὶ ἐν προκειμένῳ τὸ τῆς Ἁγ. Γραφῆς «καθεῖλε δυνάστας ἀπὸ θρόνων καὶ ὑψωσε ταπεινοὺς» (λουκ. α. 52).

Ἐπάνοδος

Μετὰ πολλῆς τῆς εὐχαριστήσεως βλέπει τις ἐν τοῖς ἐσχάτοις εἰς τὰς πόλεις τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν Κράτους τοὺς πιστοὺς ἐν ταῖς Κυριακαῖς καθ' ὁμάδας πυκνὰς νὰ προσέρχωνται τακτικῶς εἰς τὸ Ποτήριον τῆς Ζωῆς καὶ Σῶμα Χριστοῦ μεταλαμβάνοντες, πηγῆς ἀθανάτου νεύονται. Τοῦτο δυστυχῶς δὲν παρατηρεῖται εἰς τὰ χωρία, ἐνθα ἐπικρατεῖ εἰσέτι ἡ ἀντικανονικὴ καὶ πεπλανημένη ἀντίληψις, ὅτι δέον εἶναι μεταλαμβάνειν τις τρεῖς ἢ τετράκις τοῦ ἔτους.

Καὶ ὁμοῦς ἡ Ἁγία Γραφή, Οἱ Ἱεροὶ Κανόνες, οἱ Θεοὶ Πατέρες καὶ ἡ Πράξις τῆς Ἐκκλησίας διδάσκουσι καὶ περιτράνωσ ὁμολογοῦσιν

ὅτι δέον νὰ μεταλαμβάνωσι τακτικῶς οἱ χριστιανοί. Οἱ χριστιανοὶ ἐκ τῆς Ἀποστολικῆς ἐποχῆς (ιδεὲ Πράξ. β' 42—Α' Κορ. ια' 17) μετελάμβανον συχνά. Ὁ Ἀποστολικὸς Πατὴρ Ἰγνάτιος γράφει εἰς τὴν πρὸς Ἐφεσούς ἐπιστολὴν αὐτοῦ (Κεφ. Υ καὶ ΥΙΙ) ὅτι δέον συχνὰ νὰ κοινωνῶμεν.

Οἱ χριστιανοὶ ἀρχὰς τοῦ β' αἰῶνος, ὡς ὁμολογεῖ ὁ φιλόσοφος καὶ μάρτυς Ἰουστίνος (Α' ἀπολογία πρὸς Ἀντωνίνον § 65) μετελάμβανον τακτικά, ἀπεστέλλοντο δὲ τὰ Τίμια Δῶρα ὑπὸ τῶν Διακόνων εἰς τοὺς ἐκ τῆς Ἐκκλησίας ἀπουσιάζοντας, λόγῳ ἀσθενείας, πρὸς θεῖαν κοινωνίαν. Οἱ Ἱεροὶ Κανόνες 8ος καὶ 9ος Ἀποστολικός, 2ος τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ Συνόδου, 68ος καὶ τῆς Ἑκτης Οἰκουμενικῆς, ἐπιβάλλουσι τὸ τακτικῶς κοινωνεῖν καὶ ἀφορίζουσι τοὺς μὴ τακτικῶς κοινωνοῦντας. Ὁ θεῖος Χρυσόστομος διὰ πολλῶν συνιστᾷ εἰς τὰς ὁμιλίαις του εἰς Ματθ. Ν' καὶ ΠΒ—Α' Κορ. ΚΔ—Α' Τιμ. Ἐβρ. ΙΖ' τὴν τακτικὴν θεῖαν κοινωνίαν.

Ὁ οὐρανοφάντωρ Μέγας Βασίλειος, οἱ χριστιανοὶ τοῦ ὁποίου, ὡς ὁ ἴδιος ὁμολογεῖ, μετελάμβανον τετράκις τῆς ἐβδομάδος, εἰς τὴν πρὸς Καισαρίαν Πατρικίαν ἐπιστολὴν αὐτοῦ γράφει τὸ κοινωνεῖν καθ' ἐκάστην ἡμέραν καὶ μεταλαμβάνειν τῶν θεῶν μυστηρίων καλῶν καὶ ἐπωφελῶν (ιδεὲ Ἀλιβιζάτου Ἱεροὶ Κανόνες σελ. 404). Ἐν ἔτει 1819 ὁ Ἐθνομάρτυς Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Γρηγόριος ὁ Ε' ἀπέλυσεν ἐγκύκλιον αὐτοῦ ὑπογεγραμμένην καὶ ὑπὸ 15 Μητροπολιτῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου εἰς τοὺς Μοναχοὺς τοῦ Ἁγίου Ὄρους, ἐν ἧ ἀναγράφεται ὅτι δὲν ἀπαγορεύεται τὸ συνεχῆς κοινωνεῖν, οὐδὲ ἀπαιτεῖται νὰ παρελθῆθῃ χρονικὸν διάστημα 40 ἡμερῶν, ἵνα κοινωνήσῃ ἐκ νέου ὁ χριστιανὸς) ιδεὲ Κανονικαὶ Διατάξεις Μ. Γεδεῶν Τόμ. β σελ. 152). Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος τρεῖς ἀπεφάνθη ὑπὲρ τῆς συνεχοῦς θείας κοινωνίας, τὸ δὲ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, πρὸ ὀλίγων ἐτῶν, συνέστησε καὶ αὐτὴς τὸ τακτικῶς κοινωνεῖν (ιδεὲ Ὁρθοδοξίαν 1934 τεῦχος 103 σελ. 314). Τούτων πάντων ἔνεκεν ἡ παρατηρουμένη ἐσχάτως τακτικὴ προσέλευσις τῶν πιστῶν εἰς τὸ Ποτήριον τῆς Ζωῆς, εἶναι οὐχὶ καινοτομία, ὡς ἐξ ἀγνοίας λέγωσὶ τινες, ἀλλ' ἐπάνοδος εἰς ἀρχαιοπρεπῆ τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν παράδοσιν.

Οἰκοθεν νοεῖται ὅτι πρὸ τῆς θείας κοινωνίας ἐπιβάλλεται καὶ ἡ κατάλληλος προετοιμασία, συνφθὰ τῇ Ἀποστολικῇ ἐντολῇ (Α' Κορ. ΙΑ' 28).

Ἐλαφρότητες

Τὸ Ἀγιῶνυμον Ὄρος, διατηρῆσαν ἠηλοτύπως ἐπὶ χιλιετηρίδα ὄλην τὴν τὸ ἄρωμα τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ φέρουσαν Βυζαντινὴν παράδοσιν καὶ πολύτιμα τοῦ ἔθνους ἡμῶν καὶ τῆς καθόλου Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας κειμήλια, ἀποτελεῖ ζῶσαν εἰκόνα τοῦ ὑπερόχου Βυζαντινοῦ πολιτισμοῦ, εἰς τὴν σπουδὴν τοῦ ὁποίου ἐπ' ἐσχάτων ἐστράφη τὸ ἐνδιαφέρον μεγάλης μερίδος διανοουμένων ἡμετέρων τε καὶ ξένων. Τοῦτον ἔνεκα τυγχάνει παγχριστιανικοῦ σεβασμοῦ καὶ δέχεται συχνὰς ἐπισκέψεις ἡμετέρων καὶ ξένων, ἐπιθυμοῦντων νὰ μελετήσωσι καὶ εἰσδύσωσιν εἰς τὸν Βυζαντινὸν πολιτισμὸν. Πολλοὶ δὲ ἔπαινοι ἔχουν γραφῆ ὑπὸ ξένων περὶ αὐτοῦ καὶ τῶν Μοναχῶν.

Ἐνίοι ὁμῶς τῶν ἡμετέρων ἐπισκεπτόμενοι τὴν ιδιότυπον Ἀγιορειτικὴν πολιτείαν καὶ εἴτε ὑπ' ἄλλων ἰδεῶν ἐμφοροῦμενοι, εἴτε μὴ δύναμενοι ν' ἀναχθῶσιν εἰς τοὺς παρωχειμένους Βυζαντινοὺς χρόνους, ἀφοῦ «πνευματικὰ πνευματικῶς ἀνακρίνεται» (Α' Κορ. β' 15) γράφοντι ἀνακριβείας, δυσφημίζουσιν ἑαυτοὺς πρῶτον καὶ εἶτα τὸν ἱερὸν

ἡμῶν τόπον καὶ σκανδαλίζουσι τοὺς εὐσεβεῖς χριστιανούς. Παραλείπομεν τὴν οὕτως ἐκδηλουμένην ἀσέβειαν πρὸς σεμνώματα τοῦ Ἐθνους καὶ τῆς Ἐκκλησίας αἰωνόβια. Οἱ μὲν ἐπικρίνουں τὴν ἑλληνικὴν ἱεροδοχείων, οἱ δὲ ἐπιθυμοῦν νὰ ὑπάρχουν δρόμοι ἵνα ἔρχωνται αὐτοκίνητα ἄλλοι νὰ ὑπάρχουν λουτρά, ἠλεκτρικὰ καὶ τὰ τοιαῦτα, ὡς ἐὰν τὸ Ἅγιον Ὅρος ἦτο κυανὴ ἀκτὴ.

Πρὸ εἰκοσαετίας ὁ μακαρίτης λογοτέχνης Παπαντωνίου ἐπισκεφθεὶς τὸ Ἅγιον Ὅρος ἔγραψε σειρὰν ἄρθρων εἰς τὸ Ἐλεύθερον Βῆμα, περιεχόντων πολλὰς ἀνακριβείας, ὑπὸ τὸν τίτλον «ζωντανοὶ ἄνθρωποι σὲ νεκροὺς τόπους». Τελευταίως ἀπεσταλμένος Ἀθηναϊκῆς Ἐφημερίδος ἔγραψεν χονδροειδεῖς ἀνακριβείας, ὅτι δῆθεν οἱ Μοναχοὶ εἶναι μεγαλοεπιχειρηματίαι, καλοφαγάδες, ὅτι ὑπάρχουν πολλοὶ πλοῦσιοι καὶ ἄλλοι ἀμπιτωχοὶ κλπ. ἐνῶ εἶναι γνωστὴ ἡ οἰκονομικὴ δυσπραγία καὶ ἡ ἐν Ἅγ. Ὅρει ἐνδημοῦσα πένια, κατόπιν τῆς ἀπαλλοτριώσεως τῶν Μετοχιῶν.

Εἰς τὸν χριστιανὸν τοῦτον δὲν ἔκαμεν ἐντύπωσιν ὁ καλλιτεχνικὸς πλοῦτος, ἡ αὐταπάρνησις τῶν Μοναχῶν, ἡ αὐτοθυσία των, ἡ παροικιῶδης φιλοξενία των, ἡ ἄγρυπνος φυλακὴ τῶν τιμαλφῶν τοῦ Ἐθνους, ἡ εὐφυΐα των, τὸ ἀκμαῖον ἐθνικὸν καὶ θρησκευτικὸν αὐτῶν φρόνημα, αἱ ἐθνικαὶ των ὑπηρεσίαι κλπ. καὶ δὲν εὗρεν οὐδὲν ἄλλο νὰ γράψῃ διὰ τὸν ἱερὸν ἡμῶν τόπον, εἰμὴ ὅτι οἱ Μοναχοὶ τρώγουσι κρέας καὶ ἔχουσι ἀροτριῶντα ζῶα !!

Τὸ Ἅγιον Ὅρος ζεῖ χρονικῶς εἰς τὸ 1952 ἀλλὰ τροπικῶς, κοινωνικῶς καὶ θρησκευτικῶς ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ Μεσαιωνικοῦ Ἑλληνισμοῦ. Εἰς τοῦτο ἔγκειται ἡ μεγάλη αὐτοῦ ἀξία. Οἱ μοντερνισμοὶ δὲν ἔχουσι θέσιν εἰς τὸν αἰωνόβιον Ἅθω. Ἄς ἐννοήσωσι τοῦτο οἱ ἐπισκεπτόμενοι αὐτὸν καὶ σεβόμενοι πρῶτον ἑαυτοὺς καὶ εἶτα ὅτι ἐσεβασθησαν οἱ αἰῶνες, ἃς μὴ γράφωσιν ἐλαφρότητας.

Ἰσότης καὶ ἀνεξιθρησκεία

Τὰ ὑλιστικὰ κοινωνικὰ συστήματα εἴτε καπιταλισμὸς λέγονται, εἴτε σοσιαλισμὸς, εἴτε κομμουνισμὸς, ὑπόσονται ὅτι θὰ φέρωσι κοινωνικὴν δικαιοσύνην, θὰ σεβασθῶσι τὰς πεποιθήσεις ἐκάστου καὶ γενικῶς ὅτι θὰ δημιουργήσωσιν ἐπίγειον παράδεισον. Ἴδου ὅμως ἐν τοῖς πράγμασιν πῶς ἐννοεῖ ὁ κομμουνισμὸς τὴν ἰσότητα καὶ ἀνεξιθρησκείαν.

Ὡς ἀνέγραψεν ἡ Ἐφημερίς Le messenger d' Athènes ἐν Ἀλβανίᾳ οἱ μνηαῖοι μισθοὶ τῶν Ἀλβανῶν δημοσίων ὑπαλλήλων ἀνέρχονται εἰς 2.600—5.000 λεῖ ἤτοι Δρ. 600.000—1.500.000, ἐνῶ τῶν Ἑρσων ὑπαλλήλων διαφόρων ὄργαν. Ἐπιτροπῶν εἰς 30.000 λεῖ ἤτοι 9.000.000 Δρ. Ἡ αὐτὴ ἀναλογία παρατηρεῖται καὶ ἐν Οὐγγαρίᾳ. Τὸ περιοδικὸν Veritas ὄργανον τῆς ἐν Ῥώμῃ Χριστιανικῆς Ἀκαδημίας τῆς Τσεχοσλοβακίας ἀπεκάλυψεν ὅτι εἰς ἓν μόνον στρατόπεδον συγκεντρώσεως ἐν Τσεχοσλοβακίᾳ κρατοῦνται 2.000 καθολικοὶ ἱερεῖς. Ὁ Πατριάρχης τῆς Ῥουμανίας ἀπελαθεὶς κατέφυγεν ἐν Κύπρῳ. Εἰς τὴν σοβιετικὴν ἐγκυκλοπαιδείαν περὶ Θεοῦ ἀναγράφονται τὰ ἑξῆς: «ὁ Θεὸς εἶναι φανταστικὸν πρόσωπον. Ἡ προοδευτικὴ ὑλιστικὴ καὶ ἐπιστημονικὴ σκέψις εἶναι ἀσυμβίβαστος μετὰ τὴν πίστιν εἰς τὸν Θεόν» ἕνας ἀπὸ τοὺς ὑψίστους σκοποὺς τῆς προοδευτικῆς μορφώσεως τοῦ σοβιετικοῦ πολίτου εἶναι ἡ καταστροφή κάθε ἐπιβιώσεως τῆς Θρησκείας». Ἴδου ἰσότης καὶ σεβασμὸς τῶν θρησκευτικῶν πεποιθησῶν! Καὶ ὅμως ἡ ἀληθὴς ἰσότης εὐρίσκειται μόνον εἰς τοὺς πλησίον τοῦ Χριστοῦ εὐρισκόμενους «τὸ ἡμῶν περίσσευμα εἰς τὸ ἐκεῖνον ὑστέρημα.... «ὅπως γένηται ἰσότης», λέγει ὁ Ἀπόστολος τοῦ Χριστοῦ (Β. Κορ. η' 14). Τοῦτο τὸ εἶδομεν καὶ τὸ βλέπομεν καθημερινῶς.

ΧΡΟΝΙΚΑ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

Ι. Δισενιαύσιος Σύναξις. Τὴν 22αν παρελθόντος Ἀπριλίου συνήλθεν ἐν Καρυαῖς ἡ Ἱ.Δ.Σ. εἰς τὴν ΝΑ' Σύνοδον αὐτῆς μὲ μοναδικὸν θέμα «Περὶ ψηφίσεως Κανονιστικῆς Διατάξεως πρὸς κατοχύρωσιν τοῦ θεσμοῦ τῆς ἐκτάκτου Διπλῆς Ἱερᾶς Συνάξεως», τεθὲν ὑπὸ τῆς Ἱ. Κοινότητος.

Ἡ Ἱ.Δ.Σ. λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ Ἑκτακτος Διπλή Ἱερὰ Σύναξις ὑφίσταται ἀνά τοὺς αἰῶνας, ἀρχῆς γενομένης ἀπὸ τοῦ ἔτους 972 ὅτε συνειτάγη τὸ πρῶτον τυπικὸν τοῦ Ἁγίου Ὁρους καὶ ἐν συνεχείᾳ, συνερχομένων τῶν Ἠγουμένων καὶ Προϊσταμένων τῶν Ἱ. Μονῶν μετὰ τῆς

Τέλεσις Ἀγιασμοῦ κατὰ τὴν λιτανεῖαν τῆς δευτέρας ἡμέρας τοῦ Πάσχα ἐν τῇ Ἱερᾷ ἡμῶν Μονῇ.

Κεντρικῆς Ἀρχῆς τοῦ τόπου καὶ ἐξαρχίας τοῦ Σεπτοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ὅσας παρουσιάζοντο ὑψιστὰ διὰ τὸ Ἅγιον Ὁρος ζητήματα, ἐκρίνεν ὅτι δὲν ὑφίσταται λόγος συντάξεως ἤδη Κανονιστικῆς Διατάξεως διὰ τὸ πανάρχαιον τοῦτο σῶμα, πρὸς τὸ ὁποῖον καὶ διατηρεῖται ἡ πίστις τοῦ Ἱ. ἡμῶν τόπου.

Ἀθωνιάς Ἱερατικῆ Σχολῆ. Ἡ Ἱ. Μονὴ Βατοπεδίου δι' ἐπιστολῆς τῆς πρὸς τὴν Ἱερὰν Κοινότητα ἐγνωστοποίησεν εἰς αὐτὴν τὴν λήξιν τῆς μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ Δημοσίου διαφορᾶς, ἐκ τῶν ἐπὶ τῆς λίμνης Μπουρούς δικαιομάτων αὐτῆς καὶ ὅτι εἰσέπραξε τὸ ἀπὸ τοῦ 1946—1951 ἀναλογοῦν τῇ Ἀθωνιάδι Σχολῇ ποσοστὸν ἐκ Δρ. 400.000.000 καὶ ὅτι ἀπὸ τοῦ Ἰουλίου τρέχοντος ἔτους θὰ εἰσπράττη τὸ δι' αὐτὴν ἐτήσιον ποσοστὸν περὶ τὰ 100.000.000.

Ἐν συνεχείᾳ παρακαλεῖ ὅπως ἡ Ἱερὰ Κοινότης καταβάλῃ τὰς πρὸς τοῦτο προσπάθειάς διὰ τὴν ἐξεύρεσιν καὶ ἑτέρων πόρων κατὰ τὸ 182ον ἄρθρον τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τοῦ Ἀγ. Ὁρους πρὸς κάλυψιν τοῦ ἀπαιτηθησομένου ποσοῦ διὰ τὴν λειτουργίαν τῆς Σχολῆς.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ. Ὁ Διοικητὴς Ἁγίου Ὄρους κ. Κ. Κωνσταντόπουλος δι' ἐγγράφου του πρὸς τὴν Ἱ. Κοινότητα ἐπέστησε τὴν προσοχὴν αὐτῆς ἐπὶ τῇ ἀποφασίᾳ τοῦ Ἱερατοῦ Κελλίων Γεροντος Νεκταρίου προτιθεμένου νὰ πωλήσῃ καὶ μεταφῆρῃ ἐντεῦθεν τὸ μοναδικὸν ἐν Ἁγίῳ Ὄρει τυπογραφικὸν ἀνήκον εἰς αὐτὸν, συνιστῶν τὴν ἐνίσχυσιν αὐτοῦ διὰ τῆς ἀγορᾶς ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Μονῶν ὀρισμένου ἀριθμοῦ βιβλίων τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἐκδιδομένων ἔργων.

ΙΔΡΥΣΙΣ ΜΕΤΟΧΙΟΥ ΕΝ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ. Διὰ Σκεπτοῦ Πατριαρχικοῦ Γράμματος ἐξητήθη ἀπὸ τῶν Ἱερῶν Κοινότητα ἵνα αὕτη γνωρίσῃ εἰς αὐτὸ τὰς σκεψεις τῶν Ἱερῶν Μονῶν περὶ συστάσεως ἐν Αὐστραλίᾳ Ἀγιορευτικοῦ Μετοχίου περὶ τοῦ ὁποῖου ἡ Πατριαρχικὴ Ἐξουχία κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἀνεκοίνωσεν αὐτῇ σκεψεις τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ὡς καὶ τὰ πρόσφατα ἄνωγα θὰ ἤδύνατο ν' ἀναλάβουν τὸ νέον τοῦτο ἀποστολικὸν ἔργον τὸ ὁποῖον θὰ ἐσυνέχιζε παράδεισον τοῦ Ἁγίου Ὄρους διὰ μέσου τῶν αἰῶνων ἀλλὰ καὶ οἰκονομικὴν ὠφέλειαν θὰ προσεπόριζεν εἰς αὐτὸ.

ΑΦΙΞΕΙΣ. Διὰ πρώτην φοράν κατὰ τὴν μεταπολεμικὴν περιόδον ἐσημειώθη ἀθρόα προσέλευσις εἰς τὸν ἱ. ἡμῶν τόπον ἐπισκεπτῶν, οἵτινες μᾶς ἐνεθύμησαν τὴν προτολεμικὴν τοιαύτην.

Κατὰ τὸ τελευταῖον διμηθον ἐπεσκέφθησαν τὴν Ἱ. ἡμῶν Μονὴν ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κορινθίας κ. Προκόπιος μετὰ τοῦ Καθηγητοῦ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς Κορίνθου κ. Π. Ξενακίη καὶ 19 μαθητῶν τῆς αὐτῆς Σχολῆς μεταξὺ τῶν ὁποίων τρεῖς Σύριοι καὶ δύο Αἰθίοπες, ὁ Λευθυντὴς τῆς Ἐκκλησίας Σχολῆς Ἁγ. Ἀναστασίας κ. Δ. Τζωανόπουλος μετὰ τῶν Καθηγητῶν κ. κ. Ε. Γεωμαρέλλου καὶ Γ. Γιωγιῶ καὶ 23 μαθητῶν τῆς ἰδίας Σχολῆς, ὁ κ. Σ. Λοϊζίδης Καθηγητὴς τῆς Δημοσίας Ἐμπορικῆς Σχολῆς ἄρρενων Θεσσαλονίκης μετὰ 15 μαθητῶν τῆς ἰδίας Σχολῆς, ὁ Δημάρχος Ν. Μουδανίων κ. Α. Φωτιάδης μετ' ὁμάδος 44 δημοτῶν του ἐκ τῶν ὁποίων 15 μαθηταὶ τοῦ Γυμνασίου Ν. Μουδανίων, ὁ Γυμνασιάρχης κ. Ἀ. Ταξιάρχης μετὰ τοῦ Καθηγητοῦ κ. Τσαϊμὴ καὶ 37 τελειοφοῖτων τοῦ Γυμνασίου Ἀργαίας, ὁ Γυμνασιάρχης μετὰ τῶν Καθηγητῶν κ. κ. Ἀσημακοπούλου καὶ Πετροπούλου καὶ 23 μαθητῶν τοῦ Γυμνασίου Πολυγύρου καὶ οἱ κ. κ. J. Thagher, P. Underwood, M. Ross, F. Severaues, W. Sanford, R. Albright, Th. Nybahl, W. Soorl Ἀμερικανοὶ, ἱερεῖς J, Stivenson, An, Baynes, S. Ὁσπεν, Μ. Μπερνάρδ Ἄγγλοι, Τ. Petfavel Νοτιοαφρικανός, S. Majnonsen Ἰσλανδός, Θ. Νέξερ ἐθνικοθηρευτικὸς ποιητὴς, Θ. Μαυροματῆς ὑπάλ. Ὑπουργ. Παιδείας, Κ. Βασιλικὸς λοχαγός, Γ. Χατζόπουλος, Ἱ. Σταθόπουλος ὑπάλ. ΗΕΜ, Γ. Ἀθανασάκης ἠλεκτροτεχνίτης, Μ. Μιχαηλίδης Ἀντιοχὴς ἐ. ἀ., Γ. Σακκαλῆς λοχαγός, Σ. Καπάτος, Γ. Ἀθανασίου, Ἱ. Βλάχος, Ν. Τζαχοῦττος καὶ Ν. Βρέττας ἐξ Ἀθηνῶν, Λαβ. Τσαουσόγλου, Π. Ἀντωνοαρίδης, Ε. Τσαγγαλός, Β. Τσιμπόπουλος, Θ. Λεοβίσσης, Γ. Φραγκόπουλος, Χ. Εὐφοραμίδης, Γ. Καλιβας, Π. Φραγκόπουλος, Σ. Ζαυόπουλος, Χ. Θυμογιάννης, Ρ. Ρεπανός, Ἱ. Θεοδοσιάδης, Π. Προξέδρου, Ἀχ. Κούφας, Χ. Βορίδης, Ἱ. Τατσεβίλης Δικηγόρος μετὰ τοῦ υἱοῦ του Λαζάρου, Ἱ. Πετρόφ, Γ. Λαμπριανίδης, Ἀ. Δαλομάρης, Γ. Βαλταδώρος, Π. Χαριστὸς γεωπόνος, Ε. Παπαδημητρίου λοχαγός, Π. Παπαδάτος, Δ. Σαρπίνος, Ν. Παπαϊωάννου, Δ. Δρακόπουλος, Κ. Κεραμεύς, Ν. Καρανίκας ἐκ Θεσσαλονίκης, ἱερ. Χ. Καρακιαννίκης ἐκ Σερρών, Κ. Σιγγελλῆς Πρόεδρος Κοινότητος Ν. Ἀφρυσίας μετὰ τοῦ Γραμματέως αὐτῆς Β. Κβαλιώτου καὶ τῶν Δ. Λουκάκη, Γ. Καλαφάτη, Δ. Τσαβέλλα, Θ. Νιτσίμπελ, Χ. Τσαλικὴ καὶ τοῦ Γ. Λεοντίου Χατζηκρυαίου, Χ. Ταουκτῆς Προϊστάμενος Ταχυδρ. Λάφνης, Δ. Τολίκας Ἀνθ'σθης Ἀστυνόμος Λάφνης, Β. Σταυρίδης τυπογράφος ἐκ Σερρών καὶ Μιχ. Βασιλικὸς ὑπάλ. Ἄγρ. Τραπεζῆς Ἀργαίας.

ΑΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ. κ. κ. Ἱ. Μεταξῶν Σαμῆν Κεφαλληνίας, Ἱ. Λακοροϊανῶν, Ν. Βουραζέρην Ἀθῆνας, Ἱ. Ελ. Γρηγοριάδου Θεσσαλονίκην, Ἀ. Πετρόπουλον καὶ Ἱ. Παπανικολάου Ῥιολον Πατρῶν. Ἐνεγράφητε διὰ τὴν τακτικὴν ἀποστολὴν τοῦ περιοδικοῦ μας.

ΔΩΡΕΑΙ. Μᾶς ἀπεστάλησαν τὰ ἑξῆς ποσά πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ παρόντος περιοδικοῦ:

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κορινθίας κ. Προκόπιος Δρ, 200.000, Ἱ. Μονὴ Καρακάλλου 100.000, Ἀρχιμ. Νεόφυτος Παντοκρατορινός, Ἰωάν. Γ. Μεταξῶς Σαμῆ Κεφαλ., Πανελληνικὸς Σύνλογος Γονέων Χριστιανικῆ Ἀγωγῆς Θεσ/νικῆ, Ἀθαν. Παπαποστόλου Θεσ/νικῆ, Ν. Λαμπαδαρίου Μυτιλήνῃ, Θ. Λαμπαδαρίου Ἀθηνῶν, ἱερμ. Ἡσύχιος Λακωνίτης ἀνά 50.000, Προηγ. Χρυσανθὸς Ἰβηριτῆς, ἱερμ. Ἡσύχιος Ἀγνανταῖτης (Β'), Παντ. Κελέσης Ἱερισσός, Π. Ζησάνης Κόνιτσα (Β') ἀνά 30.000, ἱερ. Γ. Κουμάτος Ἀγίων Κεφαλληνίας 25.000, ἱερ. Σ. Ποταμίερος Διβρατὰ Κεφαλληνίας, Ἱ. Σπαθάρης Βόλος (Β'), Γ. Λαυρεντιάδης, Κ. Τσιλικίδης Θεσσαλονικῆ ἀνά 20.000, ἱερμ. Εὐθύμιος Κουτλουμουσιανὸς Κελλιώτης (Β'), ἱερ. Εὐθέμιος Χαριτάκης καὶ μον. Νεόφυτος Μαρκάκης Ἱ. Μ. Κουδουμά Κρήτης ἀνά 10.000.

Ὡσαύτως ὁ ἐκδοτικὸς οἶκος Ἀ. Ῥηγοπούλου Θεσσαλονίκης 2 βιβλία «οἱ περὶ Ἱερωσύνης λόγοι Ἰωάν. Χρυσοστόμου καὶ «αἱ οὐσιώδης ἀλήθειαι τῆς Χριστιανικῆς Θρησκείας».

Πρὸς ἅπαντας τοὺς ἀνωτέρω ἐκφραζομεν τὰς θερμὰς εὐχαριστίας τῆς Ἱ. ἡμῶν Μονῆς.